

Világ proletárijai, egyesüljétek!

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

IX. ÉVF. 19. SZÁM

ÁRA 50 FILLÉR

1972. OKTÓBER 1.

Intézkedéseink a munkaverseny színvonalának emelése érdekében

Feladatok,
munkahelyre lebontva

A szocialista brigádmozgalomba 1962. évtől kezdődően folyamatosan kapcsolódtak be fizikai, műszaki és adminisztratív állományú dolgozóink, brigádjaink. A szoc. brigádmozgalomban való részvétel üzemünkben azt eredményezte, hogy kialakult egy olyan szélesebb réteg, melynek tevékenysége kezdeményező, meghatározó jelleggel bírt.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány 1007/1972. sz. határozata a szoc. munkaversenyéről, az eddigi tevékenységünk magasabb színvonalú, gyorsabb ütemű, konkrét határozza meg. A rendeletben előírt célkitűzések valóra váltása érdekében, üzemi szinten, néhány vonatkozásban előre kellett lépünk.

Az eddigiekben a termelési feladatok teljesítésénél egységesen %-os követelményeket határoztunk meg, melyek nem eléggé domborították ki a brigádok munkahelyi termelési lehetőségeit. Az elkövetkező időszakban szükségesnek tartjuk, hogy a termelési követelményeket negyedévenként, a munkahelyre lebontva határozzuk meg. Az eddigi gyakorlatunkban a brigádok végső értékelését a teljesített %-nak megfelelően végeztük, s nem fektettünk kellő hangsúlyt arra, hogy milyen eszközökkel érték el az adott eredményt. A jövőben brigádjaink tevékenységének elbírálásánál meghatározó szerepet kell biztosítani a termelési eredmények, gazdaságosabb módszerek alkalmazásának, a balesetmentes munkavégzésnek még akkor is, ha a vizsgált időszakban a várt eredmény nem teljes mértékben realizálódik.

Üzemünk dolgozóinak hasznos kezdeményezései az újító-mozgalomban szép eredményeket hoztak az elmúlt időszakban. A jelentősebb újításokat üzemünkön kívül és belül kellő mértékben propagáltuk. E célra felhasználtuk az üzemek közötti kölcsönös tapasztalatcseréket, az Ércbányász c. vállalati lapot, valamint az üzemi hangos-híradót. Az újítók és újítások népszerűségét fokozná, valamint gyorsabb bevezetését elősegítené, ha hosszabb ideig propagálnánk egy-egy újítást, s e tevékenységet minden ér-

tett maximálisan támogatnánk. A szoc. munkaverseny irányításában, szervezésében eddig is azt a gyakorlatot követtük, hogy célszerű, összehangolt együttműködést, munkamegosztást alakítottunk ki a társadalmi szervekkel. Meg kívánjuk szüntetni azt a módszert, amely a szakaszos irányítást eredményezte, s folyamatossá kívánjuk tenni a szervezést, az irányítást és az eredmények propagálását. Ennek érdekében a részlegversenyértékelő bizottságokat negyedévenként értekezletre hívjuk össze, ill. beszámoltatjuk a végzett munkáról, s megbeszéljük a további feladatokat. A már eddigiekben kívülről továbbra is alkalmazni kívánjuk a termelési tanácskozások, fórumok nyilvánosságát, s ezek lehetőségét a feladatok végrehajtásához.

A hasznos kezdeményezések kibontakoztatása, a munkaverseny - mozgalom magasabb szintre emelése érdekében további lépésként jobbra kívánjuk tenni dolgozóink tájékoztatását, hogy brigádjaink részére a munkahelyi vezetők negyedévenként kötelesek részletes tájékoztatást adni munkahelyi és egyéb kérdésekről.

A kormányhatározat megjelenése után legfontosabb munkánknak ennek ismeretét tekintettük. Célunk megvalósítása érdekében az üzem és részleg versenyértékelő bizottságai egyeztettek a közeljövő feladatait, valamint a szoc. bri-

gádok és irányításban résztvevők részére biztosítottuk a rendelet részletes megismerését.

Az üzem részéről a kormányhatározatot jónak, hatékonynak tartjuk. Az üzem gazdasági vezetése mint eddig, ezután is magáénak vallja a munkaversenymozgalmat, s igyekszik biztosítani a személyi és tárgyi feltételeket a célkitűzések valóra váltása érdekében. Továbbra is fenn kívánjuk tartani a társadalmi szervekkel azt a szoros kapcsolatot, amely egyik biztosítékát jelentette és jelenti a jövőben is a munkaversenymozgalom sikereinek. Reméljük, hogy az eddigi és az ezután bevezetésre kerülő intézkedések találkoznak dolgozóink elképzeléseivel, s hozzásegítik az üzemet az éves tervteljesítéshez.

Kocsor Ferenc

ÚJÍTÁSI FELHÍVÁS!

A Mecseki Ércbányászati Vállalat műszaki-fejlesztési irányelveinek hatékonyabb megvalósítása és az újítói tevékenység irányítása érdekében az alábbi termelési feladatok megoldására újítási különdíjat tűz ki. A kitűzött különdíj az újítási díjon felül, az 1972. július 19-től kezdődően az egyes feladatoknál megjelölt határnapig beérkező újítási javaslat szerzőinek jár.

Hasznosításra elfogadott, de nem hasznosított műszaki megoldásért különdíj nem fizethető.

Azonos feladat megoldására benyújtott és hasznosított több újítási javaslat szerzői között a különdíj megosztható. A különdíj az újítási díjjal egyidőben kerül kifizetésre. A vállalat a kitűzött tárgykörökben benyújtott újítási javaslatokat a beérkezés sorrendjében, folyamatosan bírálja el.

1. A III-as bányauzem külszíni döntő üresoldai gyűjtősíneinél a csilleösszefutás megakadályozása érdekében egyszerű, automatikusan működő berendezés tervezése.

Határidő: 1973. december 31. Különdíj: 3000 forint. Felvilágosítást ad: Mező István (Szolgáltató Ü.).

2. Az ércszállító gépkocsik túltöltését lehetetlenné tevő berendezés tervezése, amely megakadályozza a gépkocsik túlterhelését, és a rakomány lehullását a gépkocsiról.

Határidő: 1973. december 31. Különdíj: 3000 forint. Felvilágosítást ad: Mező István (Szolgáltató Ü.).

3. A csillemosó szennyvíz tisztításának tökéletesítése úgy, hogy állandóan megfelelő határfokkal dolgozzék, a távozó iszap a bunkerek alatti útra ne jut-hasson, és az iszap gépkocsira rakásához sem kézi-erőre, sem exkavátorra ne legyen szükség.

Határidő: 1973. dec. 31. Különdíj: 3.000.— Ft. Felvilágosítást ad: Mező István (Szolgáltató Ü.).

4. A fűtéc-savak meneteinek készítésére termelési lényesebb és gazdaságosabb berendezés tervezése, melynek teljesítménye legalább 60 menet/óra.

Határidő: 1972. dec. 31. Különdíj: 3000.— Ft. Felvilágosítást ad: Kovács Aladár — (Szolgáltató Ü.).

5. A gépkocsik téli telephelyi indítását vontatás nélkül biztosító módszer, illetve berendezések tervezése. Határidő: 1973. szept. 30. (III. n. év. vége.) Különdíj: 2.000.— Ft. Felvilágosítást ad: Engelmann József (Szolgáltató Ü.).

Mátrai Árpád
műszaki igazgatóhelyettes.

Követendő kezdeményezés

Újabb gondoskodás a nagycsaládosok gyermekeiről,
a nyugdíjasok megbecsülése

Nyugdíjasaink a balatonfüredi üdülő előtt

Fegyveres
erőinket
köszöntjük

A fegyveres erők napján forró szeretettel köszöntjük a Magyar Népköztársaság minden katonáját, a rendőröket, a karhatalmsítmákat, a határőröket, a munkás-őröket, valamint a polgári fegyveres őrség tagjait, akik fegyverrel őrködnek hazánk függetlenségén és biztonságán, határaink sérthetlenségén, állami és társadalmi rendünk szilárdságán, óvják dolgozó népünk vagyonát.

Vállalatunk szakszervezeti bizottsága augusztus hónapban egyhetes, ingyenes üdülést biztosított a nagycsaládos szülők gyermekeinek, ugyanakkor 58 nyugdíjasunk is 50 százalékos kedvezményes üdülésben részesült. Az üdülés tapasztalatairól beszélgettünk Roisz Andrásné és Szauer István elvtársakkal, a vállalati szakszervezeti bizottság munkatársaival.

Roisz Andrásné: — A szakszervezeti bizottság az idei évben először indította ezt az akciót és 92 gyermek részére, fődényben biztosított ingyenes nyaralást, ezen kívül, ahol szükséges volt, külön segélyvel siettek a rászoruló szülők segítségére. Sajnos, az időjárás nem kedvezett a fürdésre vágyó gyerekeknek, mivel az üdülést megelőzően vihar volt, s a Balaton vize 16—17 fokra hűlt le. Jókedvben és szórakozásban azért nem volt hiány, mert szellemi és tréfas vetélkedőket, tombolát, pingpongversenyt rendeztek, kirándulásokat szerveztek, ezen kívül tv-program, könyvtár és mozielőadások voltak. Végül is az üdülés jól sikerült, mert a gyerekek jól érezték magukat. A gyermekekre a felügyeletet önzetlenül és lelkesen látta el a Töröcsik házaspár, Marékné, Tözsérné és Németh Sándor elvtársak.

Szauer István: — A vállalati nyugdíjasok közül

58-an vettek részt az egyhetes üdülésben, mely 50 százalékos kedvezményes nyel történt. Siófokról Balatonfüredre és vissza, a vállalati szb által bérelt 150 fős külön hajóval tették meg az utat a gyerekekkel együtt, térítésmentesen. Nyugdíjasaink közül sokan most voltak először Balatonfüreden. Jól sikerült kiránduláson vettek részt Badacsonyan és Tihanyban, valamint napozással, csónakázással és az ilyenkor elmaradhatatlan ultipartival telt el az egy hét. A kellemes nyaralást záró búcsúesten a nyugdíjas alapszervezet pár üveg borral vendégelte meg a résztvevőket. A vállalati szakszervezeti bizottság képviselőiben Tündökné, Izsó és Rác elvtársak látogatták meg a csoportot Balatonfüreden.

A gyerekek és a nyugdíjasok sok szép élménnyel és azzal a kíváncsisággal tértek haza, hogy bárcsak máskor is résztvehetnének ilyen üdülésben.

A szakszervezeti bizottság kezdeményezése követendő példa, egyrészt a nagycsaládosok gondjainak enyhítésére, másrészt a nyugdíjasok megbecsülésére. A résztvevők köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy egy kellemes hetet tölthettek a Balaton partján.

H. J.-né

Műszaki konferencia
a III-as üzemben

Általános gyakorlattá vált az elmúlt évek során, hogy az üzemvezetés a fizikai dolgozókkal fórumokon, termelési tanácskozásokon, a műszaki dolgozókkal pedig műszaki konferenciák keretében beszél meg a közös feladatokat, s értékeli azok megoldását.

A legutóbbi konferencia is ennek szellemében került megrendezésre. A termelési mutatók teljesítése üzemi szinten a következőképpen alakult: fémkg tervünket 103,8, vágathajtási tervünket 100,5, bányafúrásai tervünket 111,1, összes üzem teljesítménytervünket 103,3 százalékra telje-

sítettük — hallottuk a konferencián.

A műszaki gárda előtt álló további feladatok egyeztetése után került sor a bányásznap alkalmából adományozandó Kiváló dolgozó kitüntetések odaítélésére. A döntés értelmében öt műszaki lett Kiváló dolgozó.

A konferencia résztvevőinek felszólalásaiból arra következtethetünk, hogy a visszalevő időszakban minden dolgozónk — fizikai és műszaki egyaránt — azon fog munkálkodni, hogy eredményesen zárhassuk az 1972-es esztendőt.

H. I.

Beszédesszámok
a tűzrendészeti kiállításon

Az elmúlt tíz évben közel háromezerszer riasztották Baranyában a megyei és városi tűzoltóegységeket, huszonhat és félmilliónyi érték lett a tűz martaléka.

Egyre gyakoribbak a dohányszárból eredő tűzese-tek, a szabadban gondatlanul gyújtott tüzek (erdős és tarlótüzek). Betekintést nyertünk a kiállításon a tűzoltó testületek életébe.

A hivatásos és önkéntes tűzoltók munkája elismerésre méltó. 1970-ben 2,6 millió, 1971-ben 63 millió forint volt megyénkben a tűz által okozott kár.

Mindannyiunk elővigyázatosságán és gondosságán múlik, hogy az elkövetkező években minél kevesebbszer vonuljanak ki a szirénázó, piros tűzoltócsik.

H. J.-né

Meteorológiai jelentés egy kirándulásról

Ragyogó napsütés, igazi kirándulásra és strandolásra való időt vártunk hét végére széles e hazában mindannyian, de a II-es üzemnek egy 80 fős csoportja különösen nagy figyelemmel leste már hajnaltól kezdve a Mecsekre ráterpeszkedő szürke, piszkos felhőpedőket. Mi lesz ebből? — Hát nem az, amit több millióan kértünk, hanem, amit előző este Kovács Kati kikönyörgött az „Úrtól”.

Hét óra tájt kisebb szélökések segítségével buszra szálltunk, s vegyes várokozással indultunk neki az útnak. A továbbiakban azt hiszem elég lesz, ha csak az időjárás alakulásáról számolok be. Aki mást is kiolvas belőle? — Vessen magára!

A városból kiérve, halk esőduruzsolás kísérte beszélgetésünket. Kissé álmosan — ki elégedetten, ki pedig ellenérvekkel hadakozva — tárgyaltuk az előző este sörös, rangos zsúri döntéseit.

Mohácsra érkezve kissé borzadva néztük a fenségesen hömpölygő folyamot, s a strandoláshoz még a gondolatától is újabb hideg hullámok árasztották el már amúgy is reszkető tagjainkat.

A kedves kis „hajóca” meleg gyomrában tértünk ismét magunkhoz, a szendvics és a jégbehűtött iszergő mellett. Szél- és esőverte ablakunkon kelemes harmonikaszerű éneklés szűrődött át, melytől szétrebbentek a zátonyokon tereferáló madarak.

Egyszer csak megjelent a lépcső bejáratánál egy kedves „vásári kikiáltó” egy „kékkézfagyott” macióriással, majommal, vekkelrel és egyebekkel. Kezdetét vette a tombola. Mondanom sem kell, hogy mindenki előre kinézett magának a tárgyak közül egyet, amellyel szívesen tért volna meg este gyermekei körébe. Némi csalódással vetjük tudomásul hogy csak

EGY cédula nyerheti meg a macit, a majmot, s az az egy cédula nem a miénk.

No, de a vidám esődobolás kísérte ének és zeneszó pillanatok alatt feledtette velünk kudarcunkat. Közben, néha a nap is kilesett a felhők résein át, hogy vajon meg vagyunk-e még? Mindenki reménykedni kezdett: Baján még kisülhet a nap is. A napsütés ugyan elmaradt, de helyette finom halászlé és rántóthall fogadott bennünket a hangulatos Halászcsernye étteremben. Képzeld csak el, ha fordítva lett volna: ragyogó idő, de ebéd sehol?

Két óra körül volt olyan kegyes az idő, hogy a fotózók és filmesek ellőheték betöltött tekerceiket. A csattanó az előhívás lesz. Feltételezésem szerint egy-két homályos pacni őrizte csupán a fotózók pergőtűzeinek emlékeit.

A visszaútnál még inkább felcsigázott bennünket szerencsénk kétes lehetősége. Az újabb tombolát már erősödő viharban és hangulatban bonyolítottuk le. Majd Mohácsra ismét buszra szálltunk, s autókázással igyekeztünk ellensúlyozni a busztetőn egyre jobban dörömbölő zivatart.

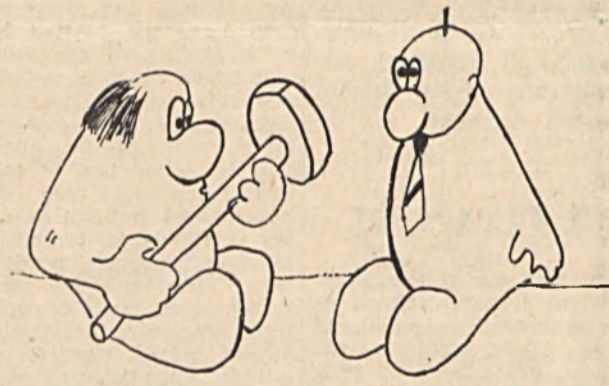
Programunkból a cuppo-

gó sárdagasztás sem maradt ki. De valami csoda folytán ezen a napon senki sem dühöngött miatta. Igaz, nem akárhová vezetett utunk. A 240 éve épült monumentális pince, s a benne sorakozó hordóóriások ámulatba ejtettek mindannyiunkat. A pince-mester és szárnysegédei, no és nem utolsó sorban a finom bor még inkább fokozták szívósságunkat a makacsul crescendozó idővel szemben.

Kirándulásunk utolsó állomásához, disznótoros vascsoránk színhelyéhez röpi-tett bennünket hűsleges autóbuszunk, ahol hangulatunk a tetőfokára hágott. Itt már a rekedtség beszéltünk, énekelünk, sőt, amennyire a hely engedte, táncoltunk is.

Nyolc óra után már csak egyetlen akadályt kellett legyőznünk. Ernyőink védelme alatt, borigázás nélkül eljutni az autóbussz lépcsőjéig. Ekkor jutott el az időjárás a fortissimóig, s hogy mi sem maradjunk le, egy utolsó erőfeszítéssel hangszálaink maradék foszlányait a győzelem mámorával kiabáltuk bele a felhőszakadásba.

Kukai Emmi

— Nem bánom, itt maradok, ha ezt a micsodát nem kell használnom!

Megemlékezés

Ismét temettünk. Elhunyt Illés Károly elvtárs, akinek nevére és munkájára a MÉV sok régi dolgozója is jól emlékszik.

1956-ban került vállalatunkhoz. Abban az időszakban, amikor nagy erőfeszítéssel építettük első termelő üzemeinket, az I-es és a II-es aknát, az ércosztályozót stb. Szükség volt lelkes, odaadó, magas szakmai képességű, fáradhatatlan munkájára ebben az új, eddig hazánkban ismeretlen iparágban. Mint a vállalat termelési osztály-vezetője, éjt nappalá téve, soha nem lankadó hévvel dolgozott, vitakozott, agitált, dícsért, de korholt is, ha szükség volt rá. A bánya, a bányászat, a bányászok, számára a mindent jelentették, hisz maga is bányászcsaládból származott, és már 16 éves korában a bányában dolgozott. Önmagával szemben volt a legigényesebb, de munkatársaitól is megkövetelte a munkában a legteljesebb odaadást. Szigorá mellett is tudott mindig jókedélyű és vidám maradni. Ezen jótulajdonosai és közel 25 éves szakmai gyakorlata, valamint népszerűsége miatt esett rá a választás, és az akkor nehéz helyzetben levő II-es üzem vezetését bízta rá a vállalat vezetése. Innen ismét a vállalati központba került, majd visszatért régi hazájába, a pécsszabolcsi üzemhez. Aránylag fiatalon, 50 éves korában végzett vele az alattomos kór. A MÉV régi dolgozói egy feledhetetlen jóbarátot, régi harcostársat, a nehéz kezdeti korszak egy fáradhatatlan munkását gyászolják Illés elvtárs halálában.

Nagy elismeréssel gondolunk a nálunk végzett munkájára és végtelen megbecsülésrel a felejtetlen jó barátokra és munkatársra. Emlékét tisztelettel őrzik meg a vállalat dolgozói.

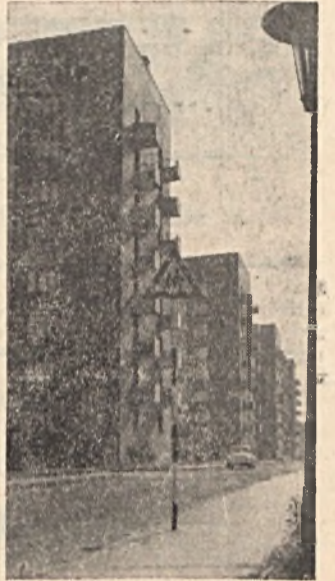
G. GY.

Tisztelettel utcanévadóink iránt

Karikás Frigyes

1891—1942.

A Magyar Tanácsköztársaság idején a Magyar Vörös Hadsereg harminckilences dandárjának volt politikai biztosa. A proletárdiktatúra leverése után külföldre emigrált. 1931-ben visszatért Magyarországra, de 1932-ben Sallai és Fürst elvtársakkal együtt letartóztatták és börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után, 1935-ben Moszkvába ment. A munkásosztály harcát nem csak fegyverrel, hanem irodalmi tevékenységével is elősegítette. Cikkeket, könyveket írt. Megírta a 39-es dandár történetét is, így örök emléket állított a hősöknek. A sztálini személyi kultusz káros túlkapá-

(Foto: Keller)

sai akasztották meg tevékeny munkásságát. 1942-ben halt meg a Szovjetunióban.

K. G.

Tudja-e, hogy...

... a ledobott amerikai bombák súlya a II. világháborúban (Európában és Ázsiában) 2 millió tonna, a koreai háborúban 1 millió tonna, a vietnami háborúban pedig eddig 6,9 millió tonna volt;

... az 1965. és 1971. között ledobott bombák felszabaduló energiája 450 „hirosimai” atombombának felel meg;

... az amerikai repülőgépek ez évben áprilistól augusztusig 1243 bombát dobtak a gátakra és az öntözőművekre;

... a vietnami folyók gátjainak bombázásával mintegy 700 ezer hektár termőföld került veszélybe;

... 1972. szeptember 13-ig 3910 repülőgépet veszettek el az amerikaiak Vietnamban;

... a dél-vietnami bábhad-sereg létszáma ez évben

elérte az 1,1 millió főt (a népi önvédelmi erőkkel és önkéntes miliciákkal együtt a 2 millió főt);

... a magyar szakszervezeti mozgalom eddig 35 millió forint értékű segítséget biztosított a vietnami népnek;

... a szolidaritási számlára befolyt összegből a VDK részére többek között egy 340 ágyas kórházat, a dél-vietnami Felszabadítási Front részére öt 200 ágyas és egy 100 ágyas tábort kórházat juttattunk el;

... az 1971. évi vietnami árvízkatasztrófa kárainak enyhítésére az Országos Békebizottság és a Szolidaritási Bizottság 1,3 millió forinttal járult hozzá a Magyar Népköztársaság kormányára által nyújtott segítséghoz.

J. K.

Csak néhány lépés a falu (I.)

A Jakab hegy délnyugati lábánál, ahol a mezőt az erdő váltja fel, terül el Tótvár. Mit jelent e név? A kővágótörmősieknek a szomszédhatár kezdetét. A III-as üzemieknek egy körletet, a légaknát. A gépkocsivezetőknek a „golgotai” kapaszkodó végét. Az utasoknak a bakonyai kanyarok kezdetét. Egy szűkebb emberi közösségnek, mindezek mellett, azt a helyet, ahol születtek, ahol élnek, vagy ahonnan az életbe elindultak. Számomra a gyermekkor örömeit rejtő iskolai kirándulások helyét jelenti, mely lehetőséget adott Tótvár lakói és a velem egykorú cigányfiatalok megismeréséhez. Itt kezdődött ismeretségem Bogdán Andrással. A gyermekkor emlékeit 1948—49-ben a cséplőgéppel töltött több hetes munkatársi viszony alakította, erősítette. Már ebben az időben csodáltam szívósságát, akaraterejét, szorgalmát. Nem szégyelte soha származását, de nem tűrte a megkülönböztetést sem.

Megkövetelte mindenkor,

hogy végzett munkája alapján fizessék. Szüleihez és társaihoz hasonlóan, nyáron napszámmal és cséplőgéppel melletti munkával, télen erdei favágással kereste kenyerét. A nagy család, a mostoha életkörülmények, a falunkívüliség, a cigánysors megfosztotta attól, hogy a vele egykorúakhoz hasonló iskolai végzettséggel kezdje a munkásember életét. Munkakönyvébe 1950-ben aláírás helyett még keresztet rajzolt. Szüleitől örökségül csak a szorgalmat kapta, melyet a társadalmi változás, a felemelkedés lehetőségével egészített ki. Nándi gyerekkori álmait egy célban összpontosultak, megtenni azt a néhány lépést, amely a faluba vezet. A faluban lakókhoz hasonló életet akart élni, azonban első lépéseit behatárolták lehetőségei. A napszám, az erdőgazdaságban elérhető kereset. Hamar felismerte, hogy célját csak egész éves mun-

kalehetőséget adó munkahely és szorgalmas munkával valósíthatja meg. Öt évig dolgozott az Állami Erdőgazdaságnál. Ebben az időben épült Tótvár második téglaháza, Bogdán András Nándoré, mely lényegében megtartotta a szülői ház méreteit, de eltért attól, mert téglából épült, cseréptetővel, nagy világos ablakokkal. Javult a család anyagi helyzete.

A rendszeres kereset, a jobb életet, de egyben az igények növekedését is jelentette. Egyre jobban erősödött Nándiban a vágy, hogy úgy éljen, mint a faluban lakók. Legyen saját háza — amely több helyiségből áll — villanyvilágítással, vízzel, konyhakerettel. Hogy rádlót hallgathasson, hogy gyermekel, ugyanolyan iskolai végzettséggel induljanak az életbe, mint a faluban élő társai. Nándi felismerte a társadalmi változás adta lehetőséget és az öt jellemző következetességgel

elkezdte álmait megvalósítását. Első lépésként nagyobb kereseti lehetőséget nyújtó munkahelyet keresett. Így került a II. sz. bányauzemhez, 1955. augusztus 13-án, vitlás beosztásba. Huszonnyolc éves korában, magánúton az általános iskola kettő osztályából vizsgát tett. Megtanult írni, olvasni, számolni. 1956-ban keresetéből 500 négyezred szőlőt vásárolt, hogy a család megterhelhesse a zöldség és gyümölcs szükségletét. Ezzel kezdetét vette a takarékosság, minden forint megőrzése, mely hét évig tartott. Így teremtették meg — Nándi becsületes munkával, felesége takarékos beosztással — az elképzelés anyagi fedezetét. 1963-ban a Bogdán család megtette a második lépést a falu felé. Házhelyet vásároltak Kővágószőlősen, 347 négyezredért 5000 forintért. Még ez évben kezdetét veszi az építkezés, melyhez 80 000 forint kész-

pénz állt rendelkezésükre. Az előzetes kalkuláció az összköltséget 150 000 forintban jelöli meg. Nándi igénybe veszi az állam segítségét 61 000 forint összegben, OTP hitel formájában. A hitel visszafizetésének határideje 18 év. Az építkezés 1964-ben elérte azt a fokot, hogy a Bogdán család búcsút mondhatott Tótvárnak — végrehajtva a harmadik lépést — és november 25-én beköltöztek a faluba. Mit jelent az a nap — kérdeztem egy alkalommal Nánditól. „Az életem legszebb napja. Teljesültek elképzeléseim. A faluban élek és azzal az érzéssel mehetek végig az utcán, hogy itthon vagyok, én is ide tartozom. A lakásban villany világit, a bolt helyben van — nem kell lemenni a faluba egy doboz gyufáért — a gyerekek iskolába járhatnak. Nehéz szóban elmondani, hogy ez mit jelent.” Beköltözött a család, de az építkezés tovább folytatódott. A ház minden évben szebb és gazdagabb lett, végül 1971-ben a külső vakolat- tal végleges formát öltött.

Az építkezési költség 250 ezer forinttal tetőzött.

Bogdán Nándor ez év júniusában ünnepelte 44. születésnapját. A születésnap egy nagy és küzdelmes út mérföldköve, mely mutatja egy család harcát, míg a faluba jutott, pedig a falu csak néhány lépésre van attól a helytől, ahol születtek.

Nándi kétkezi munkájával teremtette meg mindazt, amit ma magának vallhat. A munkásembernek kijáró becsületet, melyben döntő a II-es bányauzemben eltöltött 17 év munkája. A munka szeretetét, üzemhez való ragaszkodását nem kérdőjelezte, a szerencsét próbálók ezreinek vándorlása, az üzem nehéz évei, a vezetőik változásai — ő maradt és dolgozott. Maradt és helytáll ma is. Nincsenek kiugró érdemei, talán nem is volt soha a fényképpontjában, de 17 éven keresztül egyetlen nap hiány nélkül, azok sorába állt, akikre az üzem mindig számíthat.

Geisz Ferenc

A szocializmus építése magasabb szinten

Az általános jelszó érdekében, hétköznapi tettekkel

A X. pártkongresszus megfogalmazta azt az általános politikai jelszót, hogy a szocializmus magasabb szintű építésére kell törekednünk. Üzemünkben azóta igen sokat foglalkozunk az általános jelszó hétköznapi valórváltásával. Folytatásul vége a K. B. 1971. decemberi határozatát is munkaterületünkön, a föld alatti szállítórendszerrel az elmúlt időszakban számos olyan munkaszervezési, munkafejlesztési intézkedést tettünk, amelyek külön-külön is jelentősek voltak, de együttvéve biztosítékai voltak eredményes tervteljesítésünknek. Hogy csak néhányat említsünk közülük: A régi bányák felújítása, új vágányzárak bebetonozása, az V-ös körbuktató megépítése. Váltak egy részének hidraulikus mozgásra történő átszerelése. E-i táró, majd a IV-es üzemi alapvágat Ny-i főszállítóvágat rekonstrukciója. Nem kis feladatot jelentett a csillejavítás átszervezése is. Pártalapszervezetünkönél időről időre megbeszéljük a fenti feladatok ésszerű elvégzését és az egyéb intézkedések mellett így megfelelő légkört biztosítottunk a végrehajtáshoz.

Bányásznap után

A III-as üzem szocialista brigádjai méltóképpen köszöntötték az ideai bányásznapot: kiváló termelési eredmények egész sora bizonyította lelkesedésüket és akarásukat. A sok jó teljesítmény értékelésével az üzemi versenyértékelő bizottság foglalkozott.

A május 1-től augusztus 31-ig tartó bányásznap versenyzakaszban a vájvégi többszakos csapatok közül 1. a 4-es csapat 156,6 százalékos teljesítménnyel. A csapat vezetője Harangozó István. 2. a 129,5 százalékos elérő, Sárosi József vezette 61. csapat. 3. helyen a 9-es és a 28-as csapat végzett 126,3, illetve 126,0 százalékos teljesítménnyel. Az egyszakos csapatok legjobbjai a 127,0 százalékos elérő 55-ös csapat volt, Friss Ferenc vezetésével.

A bányafúrás csapatok versenyében a B-5-9-es csapat lett az első 129,5 százalékkal. A csapat vezetője Bárász István. A kiszolgáló brigádoknál első a Zipernovszky brigád, második a Steinmetz kapitány brigád, míg harmadik a Ságvári brigád.

A vájvégi körletek közötti versenyt 36 ponttal az I-es körlet nyerte Rózsa Antal körletvezető vezetésével. A kiszolgáló részlegek versenyének első helyezette a gépészeti részleg, melynek vezetője Eisner Béla elvtárs.

A III-as üzem vezetői ezúton is köszönetüket fejezik ki a lelkiismeretes munkavégzésért, s kívánják további sok sikert, szép eredményeket az üzem egész kollektívájának.

H. I.

lati elképzeléseket. A hozzászólók kivétel nélkül alapos kritikai hangvétellel keresték, kutatták a fejlődés további lehetőségeit, javaslatokat tettek. A brigádok képviselőiben felhasználók az eddigi jelentős társadalmi munka mellé további 2,5 órás társadalmi munkát vállaltak, hogy a csillejavító műhely központi fűtése mielőbb elkészüljön. A taggyűlésen hangsúlyt kapott a párttagok felelőssége, példamutatása, a munkafegyelmegszilárdítása területén. Fel-

datként jelölte meg a taggyűlés a kommunistáknak a taggyűlésen elhangzottak ismertetését üzemegységünk dolgozóival, hogy ők is hozzájáruljanak javaslataikkal üzemünk munkájának, saját munkánk eredményesebbé, gazdaságosabbá tételéhez.

Ugy érzem, hogy ezek a módszerek, közös erőfeszítések nélkülözhetetlenek lesznek a következő időszak feladatainak megvalósításában is.

Pál József

Jobb munkakörülmények és differenciált bérezés a perkoláción

A Kísérleti-Kutatási és Automatizálási Üzemen folyó perkolációs ércfeldolgozás az elmúlt tíz év alatt ismertté vált vállalatunknál, sőt az ország határain túl is. Jelentősége évről évre növekedett a fémtermelés, de különösen a nyereségképzés szempontjából, a korábban nem hasznosítható alacsony urántartalmú osztályozási és bányameddők feldolgozásával.

Amikor hat évvel ezelőtt az első perkolációs teret üzembehelyeztük, lényegében minden ideiglenes volt. Egy felújított lakókocsi töltötte be a „diszpécser helyiség” szerepét. Az üzemi kísérlet során — szinte napról napra — formálódott a perkolációs technológia. Műszakonként egy(!) ember üzemeltette a berendezéseket, felügyelt a perkolációs térre. Ahhoz, hogy a folyamatos üzemelést biztosítsuk, öt műszakot állítottunk be, akiknek ünnepnapokon, vasárnapokon is dolgozniuk kellett. Amikor elérkezett a december, a berendezéseket leszereltük, mert az első évben fagyveszély miatt gondolni sem mertünk a téli üzemelésre.

A termelés megkezdése óta eltelt hat év igen sok eredményt, de jelentős gondokat is hozott. Különösen nagy problémát jelentett — többek között — a megfelelő műszakozó létszám biztosítása. Ebben az időben bontakozott ki országosan a szabad szombatos munkarend. A bányászok és az EDÜ is átértékelték a vasárnapi és ünnepnap munkaszüneteket. Mi ezzel szemben a fémtermelés fokozása érdekében megteremtettük a téli üzemelés feltételeit. Ez azt jelentette, hogy a kezelőknek most már nem volt szabad a karácsonyuk, az újévük sem, sőt a téli, zord időjárás kellemetlenségeit is el kellett viselniük. Mindezeket elvártuk a műszakozóktól, de anyagilag nem biztosítottunk ezért többletet. Kezdték elszívárogni az emberek más munkahelyre, vagy egyműszakos munkakörbe. Így jutottunk el odáig, hogy műszakozók létszámiánya miatt a folyamatos üzemelést csak igen nagy nehézségek árán tudtuk megoldani.

Helyzetünkön csak úgy tudtunk változtatni, hogy kedvezőbbé tettük a munkarendet — több pihenő biztosításával — és anyagilag is jobban megbecsüljük a műszakozó dolgo-

zóinkat. Az illetékesek jóváhagyása után áttértünk a kéthetenkénti 12x6 órás műszakbeosztásról a 9x8 órás munkarendre. Ez azt jelentette, hogy műszakozóink egyik héten 4, a másikon 5 műszakot dolgoznak. Havonként így két vasárnapjuk szabad, a korábbi 5 hetenkénti eggyel szemben. Ezen túlmenően, a pihenőnapok kedvezőbb csoportosításával elértük, hogy 3-5 összefüggő szabadnapot tudunk biztosítani.

Jelentősen — közel kétszeresére — növeltük a mozgóbér arányát az üzem többi — nem műszakozó — dolgozóhoz viszonyítva. Hasonló elveket tartottunk szem előtt az évenkénti bérfejlesztésnél is. Hatása hamarosan jelentkezett, rö-

vid időn belül megszűnt műszakozóinknál a létszámprobléma, sőt többen jelezték, hogy a megüresedő helyekre vegyünk számításba őket. Azóta aránylag stabil műszakozó gárdával rendelkezünk, aminek előnyét a termelés eredményessége szempontjából nem szükséges külön részletezni.

Intézkedéseink alapján levonható a tanulság. Ha idejében feltárjuk a munkánk nehezítő körülményeit, és átgondolt intézkedéseket teszünk, melyek összhangban vannak a dolgozók és a vállalat érdekeivel, urrá lehetünk a problémákon. Ennek is köszönhető, hogy az elmúlt években perkolációs részlegünk rendszeresen túlteljesítette termelési tervét, így hozzájárulhatott a vállalati eredmények kedvező alakulásához.

Dr. Egyed József
Fekete László

Hírek a világ urániparából

ÚJ URÁNÉRCFELDOLGOZÓ ÜZEM MŰKÖDIK NIGÉRIÁBAN. A francia érdekeltégység uránüzemet 1969 júniusában kezdtek építeni és 1970 novemberében készült el. A próbaüzemelés 1971 szeptemberre fejeződött be, az üzem akkorra elérte tervezett kapacitását. A kivitelezés gyorsasága figyelemre méltó, mert az üzem teljesen a sivatagban épült. Az üzem évi 350 000 tonna ércet tud feldolgozni, 55 t/ó kapacitással. Végterméke évi 750 tonna U, Na-koncentrátum formájában. Az eljárást Nigéria ezen körzetének különleges minőségű érceire dolgozták ki, de az alkalmas minden ércfajtára. Alkalmazzák a száraz úton való ércmegbontást, valamint a folyadék-folyadék extrakciót. Az üzem kapacitását 1974-re duplájára fejlesztik. (Chimie et Industrie 1971., szept. p. 1686).

URÁNKINYERÉS AZ ARANY MEDDŐJÉBŐL. A Délafrikai Köztársaság uránipara a készletek és a feldolgozás volumene szem-

belül 10 százalékkal csökkentette az üzemköltségeket és 98,5 százalékos tisztaságú ammónium-diuránátot eredményez az ioncserevel kapható 90 százalékoskal szemben. Hatalmas mennyiségben tárolnak aranytermelő üzemekből származó iszapot (arany-meddőt), hogy majd akkor dolgozzák fel, ha a piaci helyzet ezt lehetővé teszi. A Központi Bányászati Kutató Laboratórium ezek feldolgozására új eljárást dolgozott ki: a pirittartal- mos aranymeddő baktériumos oxidációját. A kapott urántartalmú oldatból fluid-ágyas ioncserevel nyerik ki a fémeket. A Kutató Intézet eredményei szerint ennek az eljárásnak a költségei mintegy felét teszik ki a megszokott ioncsere eljárásnak. Az eljárás 0,005 százalékos minőségű nyersanyag feldolgozását is lehetővé teszi, szemben a fenti 0,020 százalékos U minőségi határértékkel. (Canadian Mining Journal, 1971., máj. p. 56).

1962-ben, amikor a Kísérleti-Kutató Üzem megalakult, a TMK műhely számára, egy használaton kívüli kompresszorházban rendeztek be egy szerény igényű munkahelyet. A műhely kapott néhány régi típusú, erősen használt szerszámgépet, többek között egy esztergapadot, gyalu- és fűrőgépet és egy hegesztőgenerátort. A létszám akkor 10 fő volt, köztük lakatosok, villanyszerelők, műanyagszakmunkások és forgácsoló szakmunkások.

A növekvő feladatok egyben növelték a TMK műhely feladatait is. A karbantartás mellett új kísérleti berendezéseket kellett gyártani, például flo-

tációs berendezéseket, laboratóriumi fűtő-, szárító- és hevítőberendezéseket, de bányászati berendezéseket is. Vállalatunk és üzemünk abban az időben kezdett olajhidraulikával komolyabb mértékben foglalkozni, ezzel hazai viszonylatban úttörő munkát végeztünk, tekintve, hogy eddig a bányászban csak elvétve lehetett hidraulikus berendezést találni (az is külföldi, főleg nyugati eredetű volt). Sok, arra hivatott szakember határozottan kétségbe vonta, hogy hidraulikus berendezések belföldi előállítását egyáltalán lehetséges, vállalatunk műhelyei — többek között a TMK műhely — erre alkalmasnak bizonyultak. A TMK műhelyben elektrohidraulikus vezérlőtollatú, szabályozószelepek és munkahengerek készültek, ezeket abban az időben a kereskedelemben kapni még nem lehetett. Az akkor készült berendezések ma is működnek.

A növekvő feladatokkal együtt fejlődött a műhely felszerelése is, ma már körülbelül kétszer annyi szerszámgéppel rendelkezik, mint kezdetben. Nőtt a dolgozók szakmai felkészültsége. Egyes törzsgárda tagok már megalakulásukor a műhelyben dolgoztak, mint például Szeghy

Kitüntettek a munkahelyen

Szakmaszeretet és helytállás

A 22. bányásznap alkalmából vállalatunknál kiemelkedő gazdasági és társadalmi munkát végző munkatársaink közül többen kaptak kitüntetést. Köztük Kötéri Pál elvtárs, a II-es bányászszak vezető vájára másodszor részesült Kiváló bányász miniszteri kitüntetésben.

A II-es bányászszakban mint minden más bányászban egyik legnehezebb munkafolyamat, a feltöréshajtás, Pár évvel ezelőtt vállalati szinten legkisebb volt a teljesítmény ezeken a munkahelyeken. Az üzem

Károly művezető, Tólos Gábor és Ferkel József lakatosok, Fiegler József hegesztő. Ők valamennyien elnyerték már a Kiváló dolgozó kitüntetést. A műhely dolgozói közül az elmúlt 10 évben 6 fő szerzett technikai képesítést. A dolgozók szocialista brigáddá szervezkedtek, a brigád 1971-ben elnyerte az ezüstérmét. A szocialista brigád szellemében folyik a fiatal dolgozók szakmai továbbképzése. A fiatalok közül megemlíthetjük Csokonyi József esztergályost — édesapja üzemünkénél vájár — és Szöllősy Attila segédmunkást, aki már műanyag-szakmunkásként dolgozik.

A legújabb műszaki fejlesztési eredmények közül kiemelhetjük az első ízben itt készített és kikísérletezett löszertöltő berendezést, a nagyszámú lépegető fűrőgépelőtől, zsinórmentes fűrőszárkötéseket, fűrőberendezéseket, nagyszámú fűrőkoronát, valamint az üzem által készített műszerek mechanikai munkáit. Biztosak vagyunk abban, hogy a műhely a jövőben még nagyobb feladatok megoldására is képes lesz.

Rotkó Sándor

vezetősége úgy oldotta meg a problémát, hogy jólképzett emberekből, speciális feltöréshajtó csapatokat alakított ki. Kötéri elvtárs is öt éve dolgozik feltörésben. Az alföldön született, szülei gazdasági cseledeként kerestek kenyeret kilenc gyermeküknek. A nagy családból egyedül ő választotta a bányász szakmát, minden szépségével és nehézségével. A vájáriskola elvégzése után a Dudari Szénbányánál, majd Várpalotán, 1959 óta pedig a bakonyai üzemnél dolgozik.

Becsület, lelkiismeret, munkaszeretet és szerénység legfőbb jellemvonásai Kötéri elvtársnak. Az üzem pártbizottságának titkáráról tudtam meg, hogy ötször kapta meg a Kiváló dolgozó és kétszer a Kiváló bányász kitüntetést. 1964 óta állandóan az élvonalban van. 1957-ben kapcsolódott az ifjúsági munkába, 1961-ben belépett a pártba. Hét éve pártvezető tag, és minden részortban egyformán jól végzte el a rábízott feladatokat. 1965 óta tagja a munkásörsgnek és ottani munkáját fémjelzi a Kiváló munkásörsg kitüntetése. Szakvezetői vizsgáját az üzemnél szerezte, évek óta egy szocialista brigádban dolgozik. Voltak munkahelyi és családi problémái, de vezetői és munkatársai mindenben segítségére siettek.

Munkatársait a biztonságos munkavégzésre neveli, a kiadott technológiai és biztonsági utasításokat maradéktalanul betartja. Termelési tervét csapata mindig túlteljesítette.

K. B.

Horváth Jánosné

Országos bányász honvédelmi lövészverseny

Bajnok az Ércbányász női és férfi csapata

Országos bányász honvédelmi lövész bajnokság megnyitója. (Foto: Keller)

A Mecseki Ércbányászati Vállalat Szakszervezeti Bizottsága és a tömegsport bizottsága rendezésében került sor a II. országos bányász honvédelmi Lövész Kupa versenyére, a városi lőtéren. Az ünnepélyes megnyitón részt vett Krasznai Ferenc (BDSZ), Tóka Jenő MÉV igazgató, a verseny fővédője, Rácz Gyula MÉV szb-titkár, a rendezőbizottság elnöke, Köves István (Megyei MHSZ), Lábán János II-es üzem vezetője, Balyi István vállalati KISZ-bizottság, Bódi Dezső SC-elnök és több meghívott vendég.

Rácz elvtárs megnyitóját követően a MÉV zenekar eljátszotta a Bányászhimnusz, s ezzel megkezdődött a férfi és női csapat és egyéni versenyek küzdelme. A versenyen az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt, a Tatabányai, Borsodi, Dorogi és a Mecseki Szénbányák csapatai, az OBV Tatabányai Bányagépgyár, a Középdunántúli Szénbányák, a Várpalotai Szénbányák, a Mélyfűrő Berendezések Gyára, az Oroszlányi Szénbányák és a Mecseki Ércbányászati Vállalat férfi, a Mátraaljai Szénbányák, a Kőolaj és Gázipari Tröszt, és a Mecseki Ércbányászati Vállalat női csapatai vettek részt. A férfiak kispuskával, 48 méterre, 3 teshelyzetből, 9 próba és 30 értéktel lövéssel, a nők 3 próba 10 értéktel — fekvő teshelyzet — lövés leadásával versenyeztek. A csapat eredményébe a férfiaknál a hat versenyző eredménye közül a legjobb öt, a női versenyben a négy közül a legjobb három eredménye számított be. Különösen a férfiak versenyé hozott nagy küz-

delmet a csapat- és az egyéni helyezésekért. Végül is a jobb és nyugodtabb idegekkel rendelkező MÉV csapata szerezte meg a győzelmet. Egyéniben a Kőolaj és Gázipari Tröszt versenyzője bizonyult a legjobbnak. A nők versenyében a MÉV versenyzői bizonyultak a legjobbnak, csapatban és egyéniben is.

Eredmények: az országos bányász honvédelmi Lövész Kupa férfi csapatban: 1. MÉV 1203 kör (Török Imre, Szabó Gyula, Rácz

János, Dányi Zoltán, Molnár Károly). 2. Kőolaj és Gázipari Tröszt 1181 kör. 3. Tatabányai Szénbányák 1084 kör. 4. Borsodi Szénbányák 1082 kör.

Az országos bányász lövészverseny összetett egyéni bajnoka: Fazekas Ottó 250 kör (85), a Kőolaj és Gázipari Tröszt versenyzője. 2. Káposztás Ferenc 250 kör (81) Borsodi Szénbányák. 3. Molnár Károly 249 kör (88) MÉV. 4. Kiss János 249 kör (80) Kőolaj és Gázipari Tröszt.

Női csapat: 1. MÉV 235 kör (Keresztes Andrásné, Csongrádi Ferencné, Tury Ilona). 2. Mátraaljai Szénbányák 185 kör. 3. Kőolaj és Gázipari Tröszt 152 kör.

Női egyéni eredmények: 1. Csongrádi Ferencné 82 kör (MÉV). 2. Tury Ilona 80 kör (MÉV). 3. Keresztes Andrásné 73 kör (MÉV). 4. Lóka Gyuláné 72 kör (MÉV). 5. Papp Józsefné 67 kör (Mátraaljai Szénbányák).

Az ünnepélyes eredményhirdetésre a Ságvári Művelődési Ház nagytermében került sor, ahol Tóka Jenő elvtárs, a verseny fővédője adta át a győztesek és helyezettek tiszteletdíjait.

Kovács Miklós

Országos bányász kispályás labdarúgás

A Tatabányának sikerült, a MÉV-nek nem

A lövész bajnokság után újabb nagy feladat következett a MÉV szb és a tömegsport bizottság részére. A MÉV kezdeményezése alapján került sor az első országos bányász kispályás labdarúgó-döntőjének megrendezésére. A versenyben 16 vállalat csapatai vettek részt. Körmérkőzéseket játszottak, négy csoportban és a legjobbak részére, szeptember 16–17-én az Ércbányász Sporttelepen került sor a döntő mérkőzésekre. A döntőben részt vettek: Ózdvidéki Szénbányák, Tatabányai Szénbányák, Középdunántúli Szénbányák, Dorogi Szénbányák, Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt és mint rendező, a MÉV csapata. A selejtező mérkőzésekre szombaton került sor A és B csoportokban. Csoportmérkőzések eredményei: A csoport: Tatabánya—Ajka 2:2, Tatabánya—Ózd 2:1, Ózd—Ajka 3:1. B csoport: Dorog—Ércbányász 3:1, Országos Kőolaj és Gázipari

Tröszt—Ércbányász 3:0, Dorog—Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt 2:2.

Másnap került sor 9 órai kezdettel az Ércbányász—Középdunántúli Szénbányák csapatai között az 5. helyért való mérkőzésre. Csalódást okozott, és formájuktól messze elmaradt játékot nyújtott a hazai együttes. Tíz órai kezdettel került sor a 3. helyet eldöntő Ózd—Dorog csapatainak küzdelmére. Végül is egységesebb csapatjattal az ózdiak kerültek ki győztesen 2:1 arányban. A döntő mérkőzésre 11 órakor került sor a Tatabánya—Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt csapatai között. A több mint 400 néző nagy küzdelmet és néha szellemes csapatjátékot látott. A rutinos tatabányai csapat 2:0 vezetés birtokában okosan lassította a játékot a nagy lendülettel támadó ellenfelével szemben. A tornán mutatott játékok alapján a tatabányai csapat megérdemelten szerezte meg a bajnoki címet 2:1 arányban. A torna végeredménye: 1. Tatabányai Szénbánya, 2. Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt, 3. Ózd, 4. Dorog, 5. Ajka, 6. MÉV.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre a Ságvári Művelődési Ház nagytermében került sor, ahol a tiszteletdíjakat Simon Sándor MÉV szb munkatársa adta át. A torna legjobb góllövője János Ferenc (Tatabánya) lett. Gratulálunk a bajnokcsapatnak és a helyezetteknek.

Kovács Miklós

Október 2-án

Újra kezdődik az asszonytorna

A múlt évben megrendezett asszonytorna, nagy meglepetést váltott ki nő dolgozóink között. A MÉV szb és tömegsport bizottsága ez évben is biztosítja a torna megrendezését, a 39-es dandár úti iskolában. Az elhangzott vélemények és javaslatok alapján új színfolttal, elemekkel gazdagodik a gyakorlatok kidolgozása.

Az asszonytorna kezdési időpontja október 2-án 18 óra 30 perckor lesz. Továbbá minden héten hétfőn és pénteken 18 óra 30 perckor kezdődik, Deli István szaktanár vezetésével.

Kovács Miklós

KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK OKTÓBER ELSŐ FELÉBEN

MÉV munkásszálló: 2-án 17.30 órakor filmvetítés. 3-án 9–12 óráig, 17–20 óráig Zenekedvelő fiatalok klubja (zsebszínpad). 5-én 18 órakor Irodalmi csoport próbája (zsebszínpad). 6-án 17.30 órakor filmvetítés. 9-én 17.30 órakor filmvetítés. 10-én 9–12 óráig, 17–20 óráig Zenekedvelő fiatalok klubja (zsebszínpad). 11-én 16 órakor TIT-előadás — Leningrádi Ermitázs (zsebszínpad). 12-én 18 órakor Irodalmi csoport próbája (zsebszínpad). 13-án 17.30 órakor filmvetítés.

SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDESI HÁZ MŰSORA

Október 2-án 19 órakor: Röpülj páva-kör nyilvános szereplése. 18 órakor: Fotoklub nyilvános vitafóruma: Azonos témák, különböző szerzők feldolgozásában. Vtavezető: Halász Aladár.

Október 12-én 16 órakor: Előadás nőknek. A zárt téren dolgozó, ülőfoglalkozásúak egészségvédelme. Az előadást tornabemutató és egészségügyi kisfilm vetítés követi.

Október 13-án 18–02 óráig: Szüreti bál. Hangulatos zene, ételek, italok nagy választékban.

Vállalatunk Aranylant fokozattal kitüntetett fűvészenekara a bányásznapj szereplése után ismét a közönség elé került. Szeptember 13-án a Pécsi Rádióban szerepeltek korábban felvett számukkal. Szeptember 17-én pedig a pécsi fűvészenekarok napja alkalmából a Séta téren adták műsorát. A zenekart Apáthy Árpád vezényelte. A gondosan felkészült zenekar másora nagy sikert aratott.

A Baranyában vendégeskedő Szelvóniai Szakszervezeti Tanács negytagú bizottsága — Dusán Dragun titkár vezetésével — szeptember 16-án vállalatunkat is felkereste. A munkásszállón tájékoztatást kaptak vállalatunk kommunális, sport- és kulturális tevékenységéről, az ezzel kapcsolatos szakszervezeti hatáskörökről. A vendégek látogatást tettek a sporttelepen és az orfűi víkendtelepünkön is.

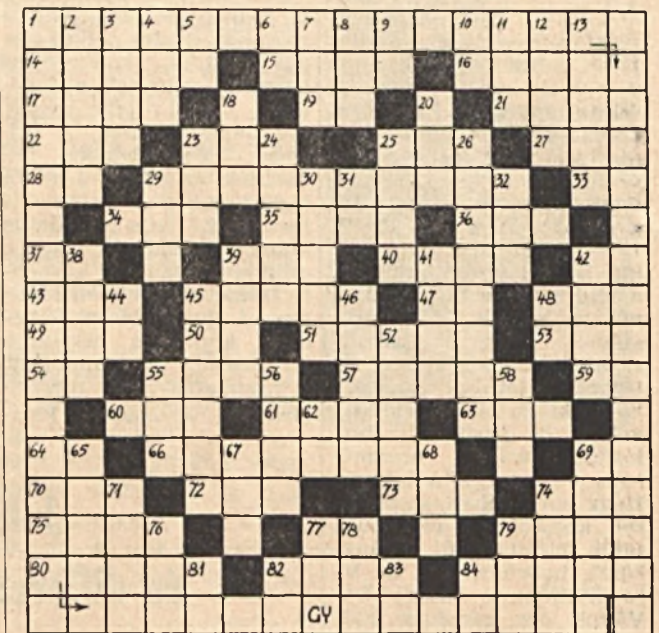
Az NDK-val kötött szerződés alapján az idén 4200 magyar fiatal utazik az NDK-ba hároméves munkára. Vállalatunktól 6 fiatal jelentkezett, akik rövid nyelvtanfolyam után utaznak az NDK-ba.

Szeptember 12-én konferenciát tartottak vállalatunk központjában az üzemi műszaki vezetők, a munkavédelmi-őrök és a szakszervezeti munkavédelmi felügyelők részére. Mátrai Árpád igazgatóhelyettes értékelte a baleseti és munkavédelmi helyzetet, majd meghatározta a munkavédelmi kapcsolatos feladatokat is.

A szeptember 14–15-én megrendezett országos bányagépész konferenciának a bala-földi üdülőnk adott helyet. A konferencián tíz előadás hangzott el a gépésztés fejlesztése és biztonság jegyében. A konferencia tapasztalatait, illetve a feladatokat Mátrai Árpád igazgatóhelyettes foglalta össze zárszavában.

KERESZTREJTÉNY

Rejtvényünk vízszintes 1., valamint függőleges 1. sorában egy-egy munkavédelmi figyelmeztetést idézünk a bányászati dolgozók részére kiadott szabályzatból. Megfejtésként e sorokat kell beküldeni a szerkesztőség címére 1972. október 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

Vízszintes: 14. Az árhullám teszi. 15. Lopva figyel. 16. Maró forradék. 17. Női név. 19. Rómái kettes. 21. Hajlik (ford.). 22. Épületmaradvány. 23. Régi hosszérték. 25. Válás kezdete. 27. T.I.T. 28. Úres húr. 29. Bíróági ügy. 33. Tantál. 34. Lopva figyel. 35. Virág része. 36. Férfinév. 37. L.M. 39. Végén eredeti. 40. Vág. 42. Hat — római számmal. 43. Kerek szám. 45. A jövőendő. 47. Igazgató — röv. 48. Elésit. 49. Zenei hang. 50. S.T. 51. Emelet — franciául. 53. Vigyázoja. 54. Személyes névmás. 55. Nemcsak az. 57. Léte. 59. Számárium vegyjele. 60. Győr csapata. 61. S-sel az elején folyó Jugoszláviában. 63. Régi. 64. Eneklő szócseka. 66. Sportág. 69. Névelő. 70. Gyilkolja. 72. Évszak. 73. Becézett női név. 74. Menyasszony. 75. Telerek mássalhangzó. 77. L.B. 79. Csábítás kezdete. 80. Nem megy el. 82. Helyet foglal rajta. 84. Lára tekerik.

Függőleges: 2. Traktor fajta. 3. Taktus. 4. Középen széle. 5. Mutató névmás. 6. Igeköv. 7. Románia pénzneve (többsz.). 8. Régi. 9. G.I. 10. P.S. 11. Szélfúrta. 12. Mértani fogalom (ford.). 13. Helyreállítás. 18. Sikidom. 20. Furdó alkalmatlanság. 23. Dolog — latinul. 24.

Művész. 25. Irodalmi műfaj. 26. Sétálgató. 29. Bíróági ügy. 30. Belső szerve. 31. Mássalhangzó kiejtve. 32. Nyakbaváló. 38. Becézett férfinév. 39. Hullajtja. 41. Sziget közepel. 42. Mint. függ. 25. 44. Azonos mássalhangzó. 45. Kiszáradt. 46. Hatvan havi. 48. Rangjelző. 52. Formal. 55. Női név. 56. Légmozgás. 58. Napszak. 62. Keresztül. 65. . . . . megóvás, fenntartás. 67. Elet. 68. Nem főlé. 69. Ablakon van (névelővel). 71. Jegyez rá. 74. Vaspor közepel 76. Végtag. 77. Puha. 78. Kihágás. 79. Kalória röv. 81. Igen — oroszul. 82. Rádium. 83. Ötvenegy római számmal. 84. Kérdőszó.

A szeptember 1-i számban közölt rejtvény helyes megfejtése: „Mi itt maradunk végig És védekezünk egész vaksötétig Menteni mindazt, ami megmaradt, A bányász tudja — nem kis feladat.”

Könyvjutalomban részesült: Mihályi István (Pécs, Acsaú u. 1.), Tácsi Lászlóné (Pécs, Hajnóczy J. u. 11/a. fsz. 4.), Huzlián Ferenc (Kővágószőlős 8 ép.).

JUHÁSZ KÁROLY

HÍREK

— A KISZ-bizottság által indított technikai vetélkedő lebonyolításának megbeszélésére jöttek össze az elmúlt napokban a III-as üzemb. A vetélkedő október végén kerül megrendezésre.

— A MÉV Ifjú Gárda százada elnyerte a megye Legkiválóbb százada címet és a vele járó vándorszőlő, amelyet Szigetváron a Zrínyi-ünnepségen adtak át.

— A munkásszállón október elsején megnyílt a Zenekedvelő fiatalok klubja. Minden zenét kedvelőt szeretettel vár a szálló vezetősége. Jelentkezni lehet a szálló kulturális feladataira.

— A munkásszálló vezetősége és az Orosz nyelvbarátok klubja szervezésében kezdődött a hadad orosz nyelvtanfolyam indul. Jelentkezni lehet október 15-ig a munkásszállón, Kecskés Kamilla kulturális feladatokért. Telefon: 7-193; Ács Károly rendszelnél: telefon: 7-149.

— A Magyar Eszperantó Szövetség 3. sz. Területi Bizottsága eszperantó nyelvet levelező tanfolyamot indít. Részvételi díj 190 forint. Minden kedves érdeklődőt szeretettel vár a MESZ 3. sz. Területi Bizottsága Pécs, Bem utca 22. szám, ahol hétfő kivételével minden nap délután 5–7 óráig részletes felvilágosítást adnak. Levélcím: Pécs, pf. 2.

— Befejeződött az EDU által rendezett Olimpiai története című vetélkedő sorozat. A 44 induló csapat részvételével lebonyolított szellemi vetélkedő elnöke Bódi Dezső, az Ércbányász SC elnöke, elnökségi tagok dr. Dunai János és Lippai Antal voltak. Helyezések: 1. Kossuth szocialista brigád (III. ü. e.) Behul, Hanák, Berki. 2. Haladás szocialista brigád (II. ü. e.) Papp, Solti, Horváth. 3. Ifjúsg szocialista brigád I. csapat (III. ü. e.) Simon, Pétersz, Farkas.

„FEKETE ARANY” — CSÖVEKEN

— A Barátság olajvezeték tízéves működése alatt a Volga vidékéről százkilencven millió tonna „fekete arany” áramlott át Csehszlovákiába, a Német Demokratikus Köztársaságba, Magyarországra és Lengyelországra.

MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZ

A Mecseki Ércbányászati Váll. dolgozóinak lapja.

Felolós szerkesztő: Tóth Béla

Szerkesztő: Ragoncsa János

Szerkesztőség: Munkásszálló A épület I. 5.

(Pécs, III., Hajnóczy u. 35.) Telefon: 13-664 Vállalati: 147

Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó V.

Felolós kiadó: Braun Károly

Telefon: 15-32, 15-33

Előfizethető a szakszervezeti bizalmi laknál. Előfizetési díj egy évre 12,- Ft

MEGJELENIK KÉTHETENKÉNT

MÉV Nyomda

Felolós vez.: Dr. Hangos Lajos

Megkezdődött a Bányász Kupa labdarúgó-bajnokság

A III-as üzem az élen

Augusztus 21-én megkezdődött a Bányász Kupa kispályás labdarúgó-bajnokság őszi küzdelme. Négy forduló elteltével az élemezőny a tavaszi végeredményhez képest nem változott. Továbbra is a III-as üzem csapata van az élen, őt követi a II-es üzem és a Kis-Kut. Üzem csapata. Az alsó régióban egyre fokozódik a küzdelem a jobb helyezésekért. Ürvedtes a KISZ-együttes javuló játéka és eredményessége.

A BÁNYÁSZ KUPA ÁLLÁSA A XIII. FORDULÓ UTÁN

1. III. Üzem	11	9	1	1	46:11	20
2. II. Üzem	12	6	5	1	29:14	17
3. Kutató-Mélyfűrő	12	7	3	2	32:24	17
4. EDU	12	6	1	5	40:35	13
5. Kísérleti-Kutató	11	4	3	4	22:22	10
6. Szolgáltató Ü. KISZ	11	2	3	6	21:31	7
8. IV. Üzem	12	1	4	7	17:35	6
9. Központ	11	2	2	7	15:40	6

K. M.

MÁR CSAK A B. M. ÉPÍTŐ VÁLLALATNAK KELL ELVONULNI

Kialakultak a feltételek 200 szövetkezeti lakás felépítésére

Oriási érdeklődés mellett zajlott le szeptember 30-án délelőtt az új lakásépítő akció ismertetése a MÉV műszaki klubjában. Mintegy 300 ember hallgatta végig Juhász Károly elvtársat, aki ismertette a terveket. Az 1971. július 1-én életbe lépett lakásrendelet óta megszünt az úgynevezett „ingyenes” lakáskiutalás. A vállalat többé nem jogosult ilyen lakások építésére. Sajnos a tanács által kiutalható lakások száma igen csekély, nem elégíti ki a fennálló igényeket. Vállalatunk más módon kíván segítséget nyújtani. Az elmúlt években 2—2 millió forintot tartalékoltt részesedési alappól a vállalat a meginduló lakásépítés támogatására. Pécsi telek hiányában Szentlőrincen épült fel eddig 20 lakás, további 24 lakás építése befejeződött, a tervezett 120 lakásból. Az igények kielégítésére ez az egy építkezés azonban nem elegendő.

1971 decemberében az Ércbányász hasábjain hirdették meg a pécsi szövetkezeti lakásépítő akciót. Erre 250 fő jelentkezett. A vállalat megkapta a Tüzer utca, Dr. Veress Endre utca közötti területre az építési engedélyt. A városfejlesztési terv értelmében itt három darab 10 emeletes háztömböt kell felépíteni, valamint ABC-áruházat, presszót, más üzleteket stb. A kétféle technológiára elkészített beruházási tervből az olcsóbb, a paneles megoldást választotta a vállalat. E szerint, összesen 200 lakás épül fel. Ötven darab 1 szobás, ötven darab kisebb méretű 2 szobás, ötven darab nagyobb méretű 2 szobás és 50 darab 3 szobás. Valamennyi lakás távfűtéses, összkomfortos lesz.

A vállalat magára vállalja a közművesítés, valamint a szociális létesítmények elkészítésének költségeit, 12 millió forint összköltséget. A vállalati és tanácsai hozzájárulás lakásoként cca: 80 ezer forintos kedvezményt jelent. Így az árak az 1971-es árszintre számolt 10 százalékos rántás után a következők: 1 szobás lakás (35 négyzetméter) 210 000; 2 szobás lakás (46 négyzetméter) 274 000; 3 szobás lakás (51 négyzetméter) 306 000; 3 szobás lakás (62 négyzetméter) 370 000 forint.

Ebből az összegből az állam átvállal gyermekenként 30 000 forintot, úgynevezett szociálpolitikai kedvezményként. A fennmaradó összeg 25 százalékát kell készpénzben befizetni a lakásátadás időpontjáig. A különbözetre az OTP 35 évi lejáratú hitelt biztosít. Az építkezés, a terv szerint, 4 év időt vesz igénybe. Akadályozza sajnos a megindulást, hogy a területen egyelőre a Baranya megyei Építőipari

Vállalat anyagtelepe, betonüzeme üzemel. A BÉV már megkapta a Városi Tanácstól az új területet, melyre át kellene költöznie. Erre azonban nem tudják kötelezni. Jelenléte megakadályozza az építkezés beindulását. A gyűlésen jelenlevő fiatalok felhívásukban ígéretet tettek, hogy társadalmi munkában segíteni fogják a költözködést.

A vállalat október 31-ig ismétlenül kiadja a jelentkezési lapokat, melyek elbírálása után megalakul a lakásépítési szövetkezet, melynek neve Ércbányász lakásépítő és fenntartó szövetkezet lesz. (A jelentkezési ívek az üzemi munkautyón kaphatók.)

Horváth Györgyné

A KISZ politikai tevékenysége Bakonyán

Az MSZMP KB 1970. február 18—19-én határozatot hozott az ifjúság nevelési politikai munka tevékenységéről és feladatairól. A határozat megvalósulása érdekében a KISZ csúcspontossága intézkedési terveket készített, melyben célul tűzte, hogy dolgozó ifjúságunk szervezett oktatás keretében minél jobban megismerje és elsajátítsa a marxizmus-leninizmus tanításait.

Agitációs és propaganda munkájuk eredménye, hogy az 1971—72-es oktatási évben egy fő a Marxista—Leninista Esti Egyetemen végezte tanulmányait. Hat fő marxista-leninista esti középiskolai; huszonegy fő párt, hatvan fő KISZ, ötven fő szakszervezeti politikai oktatásban, tizenkilenc fő különböző állami oktatásban, vett részt.

A szervezett oktatásokon kívül az ifjúság nevelésének fontos eszköze az agitációs propaganda jó kihasználása. Így például a faliújság, melyen úgy a nemzetközi, mint a hazai munkásmozgalmi ünnepek, évfordulók, a KISZ szervezeti életével kapcsolatos cikkek jelennek meg.

A KISZ-híradó, ahol időszaki karikatúrák, satirikus rajzok segítik a dolgozók nevelését. A filmklub, amelyben az anyagi lehetőségeikhez mérten sok filmet készítették dolgozóink munkájáról, szóragozásairól, üzemi párt- és társadalmi szervezeteink rendezvényeiről.

A határozatnak megfelelően szocialista szertartások népszerűsítése terén is igen nagy lépést tettek. Ez évben huszonhárom kislgyermek nevéadó ünnepségét, kettő fiatal KISZ-es-

külvőjét szervezték meg. Ifjúságunk alapvető honvédelmi ismereteit, hazafias nevelésüket a KISZ és az MHSZ együttes munkával valósítja meg. MHSZ szervezetünk 35—40 százaléka KISZ-tag, 70 százaléka fiatal.

Az építőmunka elemzése során jónak mondható ifjúsági szervezetünk pártépítő tevékenysége. Az évben felvett tizenhárom főből, kilenc főnél az őssz tagfelvételnek 69 százalékánál, a KISZ-taggyűlés volt az egyik ajánló.

Nem mondható ilyen szerencsésnek a KISZ építőmunka, saját soraik erősítése. Az év folyamán huszonöt fő nyert tagfelvételt, négy fő felvétele folyamatosan van.

Annak ellenére, hogy ilyen területen az előző évihez viszonyítva javulás mutatkozik, a párt végrehajtó bizottsága mégsem fogadta megelégedéssel, kevésnek véli az ilyen intenzitási munkát. A KISZ építőmunka javítása érdekében csúcspontosságunk egy intézkedési tervet dolgozott ki, mely többek között kimondja: — Az üzembe jövő és itt megállapodott fiatalokkal a KISZ vezetőségének személyes beszélgetést kell folytatni. — Szélesíteni kell az olyan KISZ-megbízások számát, amely a KISZ építőmunka javítását segíti elő. — Az alapszervezetek rendszeresen értékeljék a megbízások teljesítését.

Az újabb elhatározások és tapasztalatok bizonyára további lendületet adnak ifjú kommunistáink munkájához, amihez pártvezetünk folyamatosan ad továbbra is segítséget.

Farkas János

Pártmunkásaink a Bolyi Állami Gazdaságban

A Bolyi Állami Gazdaság a tapasztalatcsereit megelőzően sem volt ismeretlen előttünk. Eredményeik gyakran jelentek meg a sajtó hasábjain, de foglalkoztunk velük a rádió, sőt a televízió is. Kis csoportunk kíváncsisággal tekintett a látogatás elé, vajon hogy igazolódnak ezek a hírek.

haladunk el a gyászos emlékű terület mellett, hogy aztán a „Törökdomb” alján megtekintsük hazánk Közép-Európa egyik legmodernebb, 6000-es befogadóképességű sertésfiataltól és -nevelő telepét. Innen 150 vagonnyi, 210 nap alatt 100 kilogrammra hizott sertés jut évente a népgazdaságnak. Itt hallottunk először a technikai selejtről és itt derítettük jókedvre a csoportot a „fantom”.

Groteszk látványt nyújtott csoportunk egy része, amikor a tyúkfarm megtekintése volt soron, nem a fehér köpeny, hanem a kicsit nagyméretűre szabott fehér kalucsni okozta ezt. Az én 41-es lábambra is jutott a kisebbek közül vagy 56-os. A higiénia azonban minden képzeletemet felülmúlt. Itt láttuk azokat a kanadai Sawyer fajtájú tyúkokat, amelyeket 11 hónap elmúltával, miután megtöjtik a 280 darab tojásukat, technikai selejttel vágóra kerülnek.

Vendéglátóink a szociális létesítmények mellett, melyek valamennyiünkben elismerést váltottak ki, őszinte szomorúsággal mutatták meg a múlt átkos örökségeként átvállalt cselemlakásokat, melyeket minden törekvésük ellenére sem sikerült teljesen felszámolniok.

Végül Bár községben, a baromfikeltető megtekintése után, fehérasztal mellett ismerkedtünk meg a „technikai selejt” inycsiklandozó jó tulajdonságaival, ezúton is dicsérjük a szakácsnőt. Ha még valakiben a „mohácsi tragédia” emlékeként maradt is szomorúság, búfelejtőként elütte ezt a rizlingszilváni szőlőleve. Jó volt ez a találkozás. Azonkívül, hogy mélyítette a munkás-paraszt szövetséget, megmutatta épülő szocialista társadalmunk erejét, hogy a város és a falu között nem csak szóban, de a valóságban is kezd eltűnni a különbség. A nagyüzemi mezőgazdaságról szerzett ismereteink tovább bővültek és megállapíthatjuk, nem meglehetősen jutottak a Bolyi Állami Gazdaság dolgozói közel három havi keresetnek megfelelő nyereségrészesedéshez. A sertéslelepen jártunkkor Virág elvtárs azt mondta Fóris Kálmán párttitkár elvtársnak: — „Mertél volna 1950-ben ilyenről álmodni?” A nemmel egyetértünk. Még legmerészebb álmainkban sem gondoltunk ilyesmire. Pedig, de sokat álmodtunk még akkor!

Ezúton is köszönetet mondunk vendéglátóinknak a fáradhatatlan és igen részletes kalauzolásért és kívánjuk, hogy legközelebbi találkozásunkkor még szebb eredményekről tudjanak tájékoztatni minket.

Dr. Tóka István

KITÜNTETÉS

A Fegyveres Erők Napja alkalmából a Magyar Népköztársaság belügyminisztere SZABÓ JÓZSEF polgári fegyveres őr főtörzsörmezt a Közbiztonsági érem bronz fokozatával tüntette ki.

A NIM Ipszervezési Főosztályvezetője „Kiváló polgári fegyveres őr” jelvényt adományozott HOPP

ISTVÁN szakaszvezetőnek. „Kiváló polgári fegyveres őr” oklevelet kapott KOVÁCS SÁNDOR törzsörmezt, ÓVARI IMRE törzsörmezt és NÁTRÁN ISTVÁN szakaszvezető.

A kitüntetett polgári fegyveres őröknek gratulálunk és további eredményes munkát kívánunk.

J. K.

Dr. Tóth Ferenc

Mestere, de művésze is a fának

Csupán leköti az, amit tesz...

Vannak emberek, akik szinte elrejtik önmagukat és tehetségüket a külvilág elől, akik szabadidejükben hobbyjuknak hódolnak, s közben eszükbe sem jut dicsekedni azzal az adottsággal, amivel rendelkeznek.

Ilyen szerény és csendes ember Gelencsér András, a III-as üzem aknaácsa is, aki szabad óráiban fafaragással foglalkozik. Kovács-telepi lakásában látogatam meg, s arra kértem: mutassa meg „birodalmát”.

A bognár-dinasztia sarja már gyerekkora óta fűrészt-faragást kedvelő ember.

Egy társadalmi ellenőr munkájáról

A vásárlók érdekében

Társadalmi fejlődésünk a dolgozók széles tömegeivel bővítette és bővíti a vásárlók táborát, akik immár nem csak a létfenntartáshoz tartozó árucikkeket vásárolják. Az élet-színvonal emelkedése nem csak tömegében, de a választék és minőség tekintetében is nagy feladatot állítja kereskedelmünk előtt. Köztudott, hogy kereskedelmünk nehezen birkózik meg ezekkel a fokozott követelményekkel. A tényleges áruhiány, elosztási problémák mellett a kereskedelem munkáját károsan befolyásolja egyes alkalmazottak lelkiismeretlen munkája. Ilyen körülmények között a társadalom szempontjából is jelentős az a segítség, amit a társadalmi ellenőrök jelentenek a hivatalos ellenőri szervezetnek.

A társadalmi ellenőrök a szakszervezeti szervek javaslatára, maguk az üzemi dolgozók választják, de elég kevesen vannak, akik bővebben ismerik, figyelemmel kísérik munkájukat. Üzemrésznél Péter Géza műszerkarbantartó tölt be ilyen funkciót, vele beszélgetünk most a hálásnak egyáltalán nem mondható feladatköréről. Megbízható köre tulajdonképpen az egész megyére kiterjed, de zömében kerületünkben, városrésznél tevékenykedik. Ellenőrzési gyakorlata szerint próbavásárlásokat végez, hogy mint egyszerű vásárló győződhessen meg az árrendeleket betartásáról, a mennyiségi és minőségi követelmények kielégítéséről. Észrevételről jelentéseket számol be és tapasztalatai szerint a felsőbb szervek intézkedése nem marad el.

Első hallásra talán furcsának hangzik, de a kereskedelmi dolgozók zöme örömmel veszi az ellenőrzést — kivéve, akik szándékosan követtek el szabálytalanságokat — mert a jelentések útján a felsőbb szervek tényleges nehézségekről értesülhetnek, mert azért ezek vannak többségében. Mint a szervezett nagyipar dolgozója látja a kereskedelem, a szolgáltató ipar fejlődési gondjait, de azt is hogy azért jobb szervezéssel, hatékonyabb ellenőrzéssel, politikai neveléssel gyorsabban lehetne előre jutni itt is. A jobb szakmai irányítás mellett a szakképzés növelésére fektetné maga részéről a súlyt és gondoskodni kellene az ellenőrzés korszerűbb technikai felételeiről is.

R. N.

Asztalos szakmával rendelkezik, s ahogy elmondotta, a hároméves hadifogóságban asztalos műhelyben dolgozott, s itt kapott kedvet ehhez a mesterséghez. Most lesz 50 éves, s fiatalabb éveiben festetgetett is.

A családi ház előszobája olyan, mint egy vadászati kiállítás: fából készült, éléthű szarvasagancsok, madarak, mókus, őzfejek vannak a falra rögzítve, s szinte olyanok, mint a valóságban. Pedig valamenynyinek fa az anyaga. Néhány intarzia is megtalálható a falon, melyek orosz-lánt, tigrist, sast ábrázolnak. A látottak szerint a fémmel is könnyedén bánt: az izléses gyertyatartók, vadállatok, női aktok erről tanúskodnak.

Amikor alkotásait dicsérem, — szabadkozik, hogy nem csinál ő semmi különlegeset, csupán leköti az, amit tesz. Arról faggatom aztán: miért nem fejlesztette tovább veleszületett tehetségét, miért nem tanult?

— Szegény ember gyereke voltam, nem vettem észre. Most már késő. A banya adja a kenyeret nekem — az ottani munka az első. Otthonülő ember vagyok, a faragásaim és a családom körében érzem jól magam — mondja.

Az apró műhely tele van kellékekkel, szerszámokkal és elkezdett alkotásokkal. Szemmel látható büszkeséggel mutatja az egyetlen fából készített láncot. A láncszemek tökéletesek, bárki meggyőződhet róla, hogy nem külön-külön lettek összeillesztve, hanem az egészet egy farönkből faragták.

— A vadászismerősök, ha a szarvasagancshoz tartozó koponya tönkremegy, megkérnek, hogy fából pótol-

jam, s én szívesen teszek eleget kérésüknek — mondja.

Saját szememmel győződtem meg róla, ezek a fából készített koponyák a csont illúzióját keltik.

A családi ház padlását egy múzeumhoz tudnám hasonlítani. Itt is bőven akad látnivaló: kicsinyített lovaskocsi a befogott lóval, fából faragott madarak, finoman megmunkált szárnyakkal, a régi korokat idéző szövőszék, s a 90—100 éves vajköpülő. Ezen kívül félig kész, vagy éppen elkezdett darabok sorakoznak, arra várva, hogy kézbe vegyék őket...

— Külön öröm számomra, ha sikerül egy-egy darabot saját elképzelésem szerint elkészíteni, s ennyi elég is nekem — mondja önmagáról.

Bizunk abban, ha a vállalatnál működő szakkörök munkáiból kiállítás nyílik, Gelencsér András fafaragásait is láthatják majd az érdeklődők.

H. I.

PETŐFI EMLÉKE

Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója tiszteletére a MÉV munkásszálló vezetősége Petőfi emléke címmel 4 fordulós rejtvényt indít. A rejtvény az Ércbányász újságban kéthetenként fog megjelenni. A négy fordulóban részt vett helyes megfejtőket — sorsolások alapján — jutalomban részesíti a szálló vezetősége.

I. FORDULÓ

1. Egyik versében így jellemezte magát a költő: „Mint a róna, ahol születtem, / Lelkem útja tetteimben / Egyenes!” Mi a vers címe, hol és mikor írta (év, hónap)?

Utazni, még nem látott tájakkal, emberekkel ismerkedni mindannyiunk számára érdekes dolog. Bizonyára kevés ember van, akit az utazás öröme kisebb-nagyobb mértékben nem emelné fel a hétköznapi hangulatából. Így voltunk mi is. Attól az időtől, amikor megtudtuk, hogy két hetet Bulgáriában tölthetünk mindinkább hatalmába kerített bennünket a lázas készülődés. Végül is csak eljött az indulás napja és szinte észre se vettük, máris Szófiában landolt az IL—18-as. Bolgár elvtársaink meleg baráti fogadtatásával megkezdődött a kéthetes bulgáriai tartózkodásunk.

Két hét az nem nagy idő, de az az egyszerűségével is nagyszerű program, amelyet vendéglátóink állítottak össze részünkre, lehetővé tette, hogy rövid idő alatt is átfogó képet alkothassunk, a bolgár nép életéről. Bulgária természeti szépségét a vászonra kívánczó hegyek-völgyek, a bársonyosan simogató tenger, a sajátos hangulatot varázsló városok olyannyira tetszettek, hogy szinte szégyeltük ma-

gunkat, miért csak most, miért nem előbb ismertük meg azokat. Talán csalódást jelentek-e cikk olvasójának, de én mégsem ezokról a szépségekről akarok szólni, hanem azokról a társadalmi-politikai tapasztalatokról, amelyek legalább olyan hatást gyakoroltak ránk — ha nem nagyobb — mint az előbbieik.

Mindenek előtt szólni kell arról a dinamikus fejlődésről, amelyet Bulgária szerte tapasztaltunk. Bármerre is vezetett utunk, mindenhol valami új létesítmény építésével találkozunk. Az ipari és közúti építések túl a legnagyobb benyomást a fejlett mezőgazdaság jelei váltották ki. Arról már az

utazás előtt tudtunk, hogy Bugáriában fejlett mezőgazdaság van, de még így is meglepett a gyakorlatban való tapasztalás. Mindenek előtt a gyümölcs- és zöldségtermesztés módja és méretei leplek meg bennünket. A végeláthatatlan szőlő, gyümölcs, paradicsom „mezők” láttán többször felvetődött bennünk a gondolat, hogy milyen gazdasági eredmények lesznek akkor, amikor eltűnnek azok a gyors fejlődéssel járó nehézségek, amelyek azért ott is előfordulnak.

Jóleső érzéssel tapasztaltuk azt is, hogy a bolgár nép milyen tiszteletben tartja és megbecsüli a történelmi múlt emlékeit. A török rabság alóli felszabadulásnak, a II. világháború partizanmozgalmainak, a szovjet hadsereg hősi tettének és nem utolsósorban a bolgár nép nagy fiának és vezérének Dimitrov elvtársnak emlékével, valamennyi kisebb-nagyobb településnél találkozhatunk. Ugyancsak örömmel láttuk a BKP-hoz való ragaszkodásról tanúskodó jelszavakat, feliratokat. Fel voltunk készülve arra, hogy a vendéglátók elvtársi-baráti fogadtatásban részesítenek, mégis meglepett az a közvetlenség, őszinte ragaszkodás, amit valamenyny bolgár elvtárs részéről tapasztaltunk. Foglalkozástól, nemtől függetlenül bárkivel találkozunk, pillanatok alatt olyan légkörben folyt a beszélgetés, mintha már hosszú idő óta ismernénk egymást. Érdekeséggé említhető az is, hogy bárkivel, bármiről beszélünk, nem hallottunk dicsekvő szavakat, nem dicsekedtek külön eredményekkel, igaz, ezek önmagukért beszéltek.

Tótvár sem a régi, annak ellenére, hogy lakói számszerűen nem csökkentek. A faluba költöztek házát, putriját a szülők, vagy Petőc és a jakabhegyi telepről bevándoroltak népességet, de a figyelmes szemlélő rögtön észreveszi, hogy hiányzik a 20—40 évesek nemzedéke. Tótvár sorsa eldőlt, annak ellenére, hogy a faluba költözés útján az építési költségek növekedése lefékezte.

Azért fogtam tollat, hogy Bogdán András Nándor 17 éves üzemi munkáját méltassam. Mégis úgy érzem, keveset mondtam el róla, mert Nándit nem lehet kiszakítani abból a közösségből ahonnan elindult, kiemelni abból a munkából, amelyet egyéni boldogulásért, de társaira gyakorolt hatásában a párt politikája szellemében végzett. Az én szememben nagyot alkotott Nándi, talán, mert a valóságban láttam, hogy honnét indult és hová jutott, talán, mert ismerem gyerekkorától, de lehet, hogy csak azért, mert barátom. Így alakult, hogy Nándiról csak Tótvár tükrében, az általam lényegesnek tartott kérdésekről szóltam.

Geisz Ferenc

Heller Alajos

Csak néhány lépés a falu (II.)

A faluban áll Bogdánék családi háza, berendezve mindazzal, amely ma egy átlag falusi családra jellemző. A két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba és mellékhelyiségek. A feleség munkáját a mosógép, a centrifuga, a porszívó teszi könnyebbé. A gyerekek a rádióból tánczenét hallgatnak, este a család együtt nézi a televíziót. Az évszázados bélyégből áttörve a kiközösítés, a kölcsönös bizalmatlanság, az előítéletek mély szakadékán — a rendszeres és szorgalmas munkával a társadalom teljes jogú tagja lett egy cigánycsalád. Nándi munkahétköznapijait gyermekei születése és növekedése tette színessé. 49-ben született Katalin, 52-ben Sándor, 56-ban Zoltán, 58-ban Lajos. Az ő életük már más, mint szüleié volt. Katalin az általános iskola 8 osztályát végezte el, férjhez ment, Sándor 8 osztályt és ipari iskolát végzett, szakmája vasbeton szerelő. Jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Zoltán 8 osztályt végzett a KMF Üzem dolgozója. Lajos most jár az általános iskola 8. osztályába. A mun-

kában töltött évek nem szálltak el nyomtalanul Nándi felett, de barna, mosolygós szeme, megelégedettséget tükröz. Erdemes volt. Volt értelme vállalni a harcot az életmódváltásért, a társadalomba való beilleszkedésért. Nándi léptei mérőföld kövek, melyet hét testvére mellett egész Tótvár népe figyelemmel kísért. Nagy kérdésekre kellett választ kapniok. Befogadja-e a falu, a Bogdán családot, az iskola a gyerekeket? Mi lesz a 18 évre szóló kölcsönrel, igaz-e és bírja-e törleszteni ezt egy cigánycsalád?

A tények, az egymásközti viták, a munkahelyi vezetők biztatásai, a szakszervezeti szervek sok oldalú segítsége, Nándi példája, meggyőzték Tótvár ifjabb nemzedékét. Nándit testvérei, majd barátai követték. Ma már körülbelül 17 család él a faluban, többségében kettő szobás, új családi házban. A beilleszkedés a falu életébe nem volt zökkenőmentes, de az ott élő családok mindíg érezték a falu, a tanács jóindulatát, segítő-készségét.

A falu községformáló

ereje, minden családnál kimutatható. A faluban élő cigánycsaládok portáján megjelentek a kerti virágok, a kertekben zöldek, gyümölcsfák, szőlőlugasok. A férfiak rendszeres munkával, a gyermekek az iskolába járással, az asszonyok a házközüli munkáival bizonyították az 1961-es párthatározatban fogalmazott tétel igazát, hogy „A cigánylakosság helyzetének alakulásában a munkának és a letelepedésnek meghatározó szerepe van”. A letelepedés, a falu hatása gyökeres változást hozott az egész életmódban. Öltözködésben igazodnak a falu arculatához. Szokásaikban új vonások fedezhetők fel, például a munkahelyi változtatások helyett, a munkahelyhez kötődés — az időszakos munkavállalás helyett, a rendszeres munka — a mának életét az előrelátó, takarékos életmód váltotta fel. Számomra mégis az volt a meglepő, hogy egyre több fiatal házastárs megy együtt, egymás mellett, elhagyva az ősl szokást, mely szerint a férj négy-öt lépéssel halad a felesége előtt.

Mit tud az ANDO?

„Göröngyös út”

a korszerű robbanóanyag üzemszerű alkalmazásáig

Vállalatunk bányauzemeiben széles körben alkalmazunk már az ammoniumnitrát-gázolaj alapanyagú ANDO elnevezésű robbanóanyagot, amely az utóbbi évtizedben világszerte tért hódított. Az ANDO robbanóanyaggal végzett kísérletek eredményeit, a gyártásnál felmerült nehézségeket, a robbanóanyag minőségének megvalósítását és az üzemszerű bevezetés problémáit ismertetjük most induló cikksorozatunkban. A hazai előállítás ismertetése előtt rövid áttekintést nyújtunk a bányaiparban használatos robbanóanyagok fejlődéséről és történetéről, amely elősegíti annak érzékeltetését, hogy mekkora utat tettünk meg a robbanóanyag alkalmazásáig.

A LÓPORTÓL AZ ANDOIG

A föld alatti bányászatban robbantással való jóvesztést 1647-ben végeztek először a Selmeci bányákban lóporral. Azóta fokozatos fejlődés tapasztalható a robbanóanyagok bányászati alkalmazása terén. 1845-ben a svájci Schönbein a cellulóz nitrálásával lögyapotot állít elő, 1864-ben Sobrerri, a torinói egyetem professzora felfedezi a nitroglicerint, majd 1867-ben Nobel szabadalmaztatja Angliában a dinamitot.

1867-ben Svédországban Ohlson és Norrbein szabadalmaztatja az „ammoniakrut” nevű robbanóanyagot, amelynek legfontosabb alapanyaga az ammoniumnitrát volt, de tartalmazott pikrinsav és nitroglicerint nemes robbanóanyagokat is. E szabadság megteremtette az alapját az ammoniumsalétromos robbanóanyagok továbbfejlesztésének, de még közel száz évre volt szükség ahhoz, hogy robbantásra alkalmas keverékek álljanak a bányák rendelkezésére. Ez alatt a száz év alatt tragikus események és katasztrófák hívták fel a kutatók figyelmét arra, hogy az ammoniumnitrát önmagában is robbanóanyag, csak meg kell ismerni a fizikai-kémiai tulajdonságait és robbantástechnikai jellemzőit.

Az irodalmakban található adatok alapján 1906—1947-ig Európa és Amerika szerte több robbanás következett be, mely egyes esetekben több száz halálos áldozatot követelt, mégis negyven évre volt szükség, hogy tisztázódjon: az ammoniumnitrát milyen esetekben és milyen feltételek mellett alkot robbanóképes keveréket.

A VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE

A legelső robbanásokat az ammoniumsalétromos robbanóanyagok tárolása során észlelték. 1906-ban a witteni Roburit gyárban, tíz év múlva a Wiener Neustadt melletti Felixdorfi gyárban következett be robbanás, ezeken túlmenően 1920-ban és 1922-ben jegyez fel nagyobb robbanásokat a szakirodalom. Az ammoniumnitrát szélesebb körű műtrágyaként való alkalmazása szaporította a robbanásos tragédiákat. 1921. szeptember 21-én a bádeni Analin és szódagyárban olyan nagyerejű robbanás következett be, amely 559 halálos áldozatot és közel 2 ezer sebesültet vont maga után. A robbanás hatására 2053 épület rongálódott meg. Az óriási robbanást 4500 tonna ammoniumsulfát-nitrát okozta. Az opani sónak is nevezett ammoniumnitrát és szulfát egy-egy súlyarányú keverékét műtrágyá-

nak használták, a higroszkópos anyagot a rakodás előtt rendszeresen robbantással lazították. A vizsgálat megállapította azt, hogy a katasztrófát megelőzően 30 ezer esetben végeztek el hasonló lazítási munkálatot, minden esetben hasonló körülmények között, és azonos robbanóanyag mennyiséggel. A vizsgálatot igen nagyszámú bizottság végezte, több kutatólaboratórium bevonásával. A vizsgálat elején érthetetlennek tűnt az, hogy a már hagyományosnak nevezett lazítási technológia, hogy okozhatott ilyen mérvű robbanást. A laboratóriumi elemzések világítottak rá arra, hogy a műtrágyagyártásban a gyártástechnológián változtatnak, ezáltal az ammoniumnitrát és ammoniumsulfát keveréke inhomogénabb lett és a trágyázószerszerekben ammoniumnitrát tartalommal dúsabb fészkek keletkeztek. Az iniciálás e helyen következett be, amely az egész vegyszertömeg robbanását okozta.

ROBBANÁS TEXAS CITYBEN

1947. április 16-án és 17-én két ammoniumnitráttal megrakott hajó robbant fel Texas City kikötőjében. A robbanásnál 67 millió dollár kár keletkezett, valamint 600 halott és 3000 sebesült volt a robbanás következménye. A vasbeton építmények 60 méteres távolságban összedőltek, és még 210 méteres távolságban is erősen megrongálódtak. Ugyan ebben az évben a bresti kikötőben egy norvég teherhajón tűz ütött ki, amely szintén ammoniumnitrát műtrágyát szállított. A katasztrófa után az USA-ban és Angliában vizsgálatot indítottak. Megállapították, hogy a felrobbant hajókon az USA-ban gyártott olyan műtrágya volt, amely 94 súlyszázalék ammoniumnitrátból, 5 súlyszázalék kaolinból és 1 súlyszázalék ásványolaj keverékből állott. A kaolin és ásványolaj keverékeket a só összetapadása ellen keverték a vegyszerbe. A műtrágyát 45 kilogrammos papírszálakba csomagolták. Az elemző kutatások megállapították azt, hogy az ammoniumnitrát önmagában igen nehezen iniciálható robbanóanyag, de, ha a bomláskor keletkező szabad oxigén valamely szerves anyag égését elősegíti, akkor a keverék hőtartalmát — ezáltal nyomását — növelve, nagyerejű és stabil detonáció következhet be. Szerves anyagokkal keveredve az indító impulzus is kisebb lehet.

A kutatások eredményeként az Egyesült Államokban 1955-ben Lee és Akre szabadalmaztatta az

úgynevezett akremitet. Az akremit lámpakorommal, vagy más széntartalmú anyaggal összekevert ammoniumnitrátból állt. E szabadság terelte a robbantással foglalkozó ipari vállalatok figyelmét az ammoniumnitrát robbanóképességének különféle üzemanyagok bekeverése révén elérhető fokozására, amelyvel a helyszínen keverhető, olcsó robbanóanyag állítható elő. 1957-ben kezdett elterjedni az ANDO (ammoniumnitrát-gázolaj keverék) használata, mikor megállapították, hogy a szilárd halmazállapotú karbon adalékanyagoknál jobban használható, könnyebben kezelhető, és egyenletesebb keveredést biztosító adalékanyag a gáz, vagy fűtőolaj.

ELŐSZÖR SVÉDORSZÁGBAN

1961—62-ben kezdték a svéd ércbányászatban az ANDO robbanóanyagok alkalmazását, majd 1965-ig rohamosan terjedt el a típusú robbanóanyagok bevezetése Franciaországban, az NSZK-ban, a Szovjetunióban és az NDK-ban. 1966-ban a vállalatunktól az NDK-ban járt műszakiakból álló küldöttség tanulmányozta az ammoniumnitrát-fűtőolaj keveréke robbanóanyag gyártását, üzemi alkalmazhatóságát, és hazatérve tanulmányúti jelentésükben javaslatot tettek a vállalatunknál való bevezetésére.

Horváth Kálmán

Kitűnőre végzett...

Az egyetemek kapui nyitva állanak fizikai dolgozóink gyermekei előtt is

Sokszor felvetődő probléma az utóbbi években a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulása. A legkülönbözőbb fórumok, a sajtó, tv, rádió stb., szinte naponként foglalkoznak e kérdéssel. A felszabadulást követő években égető kérdés volt a letűnt uralgó osztály művelődési monopóliumának felszámolása. Szigorú származási kategóriák szerint felvételi irányelvek biztosították, hogy a munkás-, parasztszülők tehetséges gyermekei főiskolát, egyetemet végzhessenek. Mintegy másfél évtizede elegendőnek bizonyult, hogy a szocialista értelmiség megteremtődjön. Ettől kezdve megszünt a felvételeknél a származási megkülönböztetés.

Az ezt követő időben rövidesen tapasztalható volt, hogy a felsőbb iskolákban igen gyors ütemben csökkent a munkás-, parasztszülők gyermekeinek aránya aminek az oka elsősorban nem az ilyen gyerekek tehetségtelenségében keresendő, hanem abban, hogy a fizikai dolgozók gyermekei kevesebb szellemi és anyagi támogatást kaphatnak szüleiktől, a tanuláshoz. E felismerést követően komoly társadalmi összefogás bontakozott ki a hátrányos helyzetű fiatalok támogatására. Előké-

KITÜNTETETTEK A MUNKAHELYEN

„Valami ráadást kell adni...”

Honti Lajos, a IV. bányauzem csapatvezető vájárja, a 22. bányásznap alkalmából rendezett üzemavató ünnepségen vette át dr. Székér Gyula nehézipari minisztertől a Munka Erdemrend arany fokozatát. Ezt a kitüntetést általában egy kiemelkedő munkával eltöltött hosszabb időszak munkásságának elismeréséért kapják az arra érdemesek.

Tizenhat éves korában kezdett ismerkedni a bányamunkával, mint vājartanuló. 1961-ben Tatabányán, a bányaiipari technikum padjából vonult be katonának. Huszonnyolc hónapos katonai szolgálat után a III-as bányauzemben jelentkezett munkára. Ekkor már tagja a pártnak, de egyelőre a KISZ-ben vállalt funkciót.

Először fejtési csapaton dolgozott, de mikor Koltsovsky Rudolf bányamérnök megszervezte a gyorsvágathajtó csapatot, a Hadd nagy brigád beosztott vájárja lett. A IV-es aknához, már mint a gyorsvágathajtó csapat szakvezető vájárja jött át. Erről az időszakról a következőket mondja:

„Csak igazán jól összehozott kollektíva tudott úrrá lenni a kezdeti nehézségeken. A kőzetviszonyokhoz nagyjából hozzá voltunk szokva, viszont az új terület adta problémák megoldása egész embert kívánt, a csapat minden tagjától. Emlékszem, még minden egyes robbantáshoz a

völgyben levő lőszerkamrából kellett hozni a robbanóanyagot. Télen csúszós, jeges lejtőn, kis szánt ácsolva húztuk, vontuk, fel az aknához. A vājvegről a vizet a búvárszivattyú meghibásodásakor csillébe lapátolva szállítottuk ki.”

Ilyen körülmények között jutott el a csapat odáig, hogy a jó munkaszervezésnek, áldozatos munkának beérte a gyümölcse. Kétszáz méter fölötti vágathajtási rekordjukat azóta sem döntötte meg senki.

1966. április 4-én kapta meg első Kiváló dolgozó oklevelét, majd ezt követően 1968. április 4-én a második. Az 1968-as bányász-

nap a Kiváló bányász kitüntetést hozta.

A bányában végzett kemény munka mellett a vele dolgozókkal is jut ideje foglalkozni. A IV. üzemi pártbizottság megalakulása után egy évvel a IV-es körlet alapszervi titkárává választják. Tagja az üzemi párt-ve-nek, és a vállalati pártbizottságnak.

1970—71-ben egyéves pártiskolán vett részt. Jelenleg is tanul, III. éves technikai hallgató, noha a bányamunka és társadalmi munka után családjára várja odahaza. Kisebbségi gyermeke négy, nagyobbik hat éves.

Tisztában van azzal, hogy ilyen kiemelkedő teljesítményeket csak egy igazán jó kollektíva segítségével lehet elérni. Ahogy az üzemavató ünnepségen elhangzott pohárköszöntőjében elmondotta:

„Ez a kitüntetés nem zárólag az én érdemem. Ezzel tulajdonképpen az egész közösség teljesítményét jutalmazták.”

Arra a kérdésre, hogyan lehet elérni egy ilyen magas kitüntetést, szűkszavúan csak ennyit mond:

„Nem elegendő, ha az ember a munkahelyen elvégzi a munkáját, aztán veszi a kalapját és elmegy haza. Ezért csak fizetnek. Valami ráadást kell adni!”

K. J.

Láng és kéz

— Ez kvarc. — Nem úgy néz ki. — Nézd! Gáz-, levegő-, oxigénszelep, a láng süvítési kezd, hőfoka 1600 fok körül. Fehéren izzik a mintegy 30 centiméter hosszú cső, de nem hajlik. — Most figyelj! A fehéren izzó, de átlátszó cső a vízcsep alá kerül, pokoli sisterség, várom mikor potyognak üvegszilánkok a csapba, de a cső lehült, s nincs egy repedés se rajta. — Tényleg kvarc.

Szeretek leülni a Kísérleti Kutatási Üzem két üvegtechnikusa, Takács Sanyi és Erdei Anti mögé, nézni ahogy dolgoznak. A „blézerek”, a lángfűvőkák a munkához igazodnak, a szinte tűszerű kis lángtól a 40—50 centi hosszú, 5—6 centi széles, süvítő oszlopig.

A címük: technikus, de munkájuk néha már művészet. Új, kék munkaindítók is fakó lesz pár hét alatt, és a sófoltokat már nem tünteti el többet a mosás sem.

A gép csak mellékszereplő itt. A vastag üveg vágásához a gyémánt korong, az üvegfűrő, csak annyiban különbözik a közönségestől, hogy vízszintes és a tokmányba nem csigafűrő kerül, s ezen kívül már csak pár kézi eszköz, üvegfűrő forma. A kéz, — nagyon érzékeny, ügyes kéz — és a láng. Ez a két fő-kellék. Vörös, majd fehéren izzó lesz az üveg a lángban, amely néha úgy süvít, hogy nem értik egymás szavát, s csak füldugóval lehet dolgozni. Munka közben sokszor csak szemmel beszélnek, mert a két kéz foglalt, s az izzó

üvegcsőbe fűjni kell, hogy szép gömbölyűek legyenek a hajlatok. Az üveg pedig csodálatos könnyedséggel hajlik, csavarodik, alakul. Egyszer-kétszer én is kipróbáltam az üvegcső két fala egyszerűen összeolvadt. Talán mégsem olyan csodálatos könnyen alakítható?

Amit az üvegcsőből lehet csinálni, szinte mindent csinálnak. Vannak eszközök, melyeknek hivatalos neve van, szinte szabványosak, de készülnek olyanok is, amelyek egész speciálisak. Ha ránéz az ember, nem tudja elképzelni, hogyan került be a vastag csőbe a vékonyabb, mert a belső cső külső része össze van kapcsolva egy még vékonyabb csővel a külső cső belső részével és... Szóval, laikusnak leírhatatlan káosz. Láttam Takács Sanyi mestermunkáját, amit időre kellett készítenie, s hogy az ő szavait használjam, moslék üvegből. Nem tudnám leírni milyen volt. Láttam őket savgolyókat fűjni üvegcsőből, amit az EDÜ-nek gyártanak százával, ezek olyanok mint a karácsonyfadiszek, csak átlátszó, kisebbek és 6—7 centis száruk van. De láttam, amikor hetekig a szabványtól eltérő szárvastagságú, normál lombikokat fűjtak, kalibráltak.

Csodálom, és néha irigylem ügyes kezüket. Jó néha betérni hozzájuk, ilyenkor rendszerint némán nézem őket, beszéddel nem szabad zavarni a munkát, figyelniük kell. Az üveg csak így engedelmeskedik.

B. Gy.

H. Gy.-né

Kupanyertes a Szolgáltató Üzem

szállítási ifi csapata

Nagy számú résztvevő és érdeklődő részvételével, hatodik alkalommal került lebonyolításra a Szolgáltató Üzem KISZ-csúcsvezetősége és az MHSZ lövészklubjának rendezésében a Bányász Kupa összetett honvédelmi verseny. A résztvevők lelkesedését fokozta a vállalati KISZ-bizottság és a Szolgáltató Üzem MHSZ szervezetének értékes tiszteletdíjai is. A versenyen öt üzemtől 36 fő vett részt. Az elmúlt évben a IV. bányász volt a kupa őrzője, de ez évben nem sikerült nekik megvédeni. Az idén a kupát és a vállalati KISZ-bizottság értékes tiszteletdíját a Szolgáltató Üzem szállítási KISZ-alszervezet Kajdan Tibor, Ragoncsa László, Spengler József összeállítású csapata

Képünkön: A verseny zsürije

nyerte és így egy esztendőig ők a kupa őrzői.

Az egyéni versenyben is a Szolgáltató Üzem fiataljai remekeltek. Első helyezést Soós József, második Morvai Nándor a gk-szállítási KISZ-alszervezet versenyzői, harmadik he-

lyen Révész Béla, a gépműhelyi alapszervezet versenyzője végzett. Az oklevelet és a tiszteletdíjakat Balyi István elvtárs, a vállalati KISZ-bizottság szervezőtitkára, a zsüri elnöke adta át.

Halász István

Mi történt az Ércbányász labdarúgóival?

Beszélgetés dr. Dunai János edzővel

A sport egyeseknek látványosság, mások számára a harmonikus fejlődés eszköze. Ismét másoknak, mindennapos gond, fáradtságos hétköznapi munka, de, hogy hatalmas tömegek érdeklődését köti le, az elvitathatatlan. Így van ez szűkebb körben, az Ércbányász házatáján is. Különösen hangos beszédtema most, a csapat gyenge őszi szereplése. A szurkolók az elégedetlenség hangján beszélnek, kritizálják a vezetőséget, a játékosokat és mind azon személyeket, akik felelősek a labdarúgó szakosztályért.

Igazuk van! Jogosan teszik fel a kérdést, mi történt az Ércbányász labdarúgó csapatával?

Első kérdésemben azt kutattam, hogy a csapat felkészítésének ideje alatt voltak-e nehézségek az edzőnek?

A felkészítést a terv szerint, nagyjából, sikerült végrehajtani. Zavart bennünket az idő rövidege, nehézségeket okozott az új játékosok beépítése a csapatba.

Az újonnan igazoltak milyen mértékben erősítik az Ércbányászt?

Egyénileg képzett labdarúgók de mint a gyakorlat mutatja, ez nem minden, legalább ilyen fontos a beilleszkedés is, ami nem csak a csapatnak érdeke, de részükről is mindent meg kell tenni ennek érdekében. Eddig mutatott

játékuk a várakozáson alul maradt.

Mégis, miben látja, mi okozta az együttes hanyatlását; feltételezhető, hogy az Ércbányász „mozdonyából elfogyott a gőz”?

— Őszintén nehéz erre válaszolni nem csak a szurkolók, de a vezetőség is érthetetlenül áll szemben e tényekkel. A vezetőség anyagiakban és erkölcsileg mindent biztosított és biztosít a csapat számára. Mindezek ellenére siralmas eredményeket érünk el. Nem hiszem, hogy elfogyott volna a csapat ereje, megkopott volna tudásuk, a legnagyobb bajt a csapat széthúzásában látom. A fiúknak végre meg kell érteni, hogy az edzéseken és a mérkőzéseken becsületesen, lelkiismeretesen kell dolgozni és helytállni. Hibát követtünk el, hogy életmódjukat nem követtünk olyan figyelemmel, mint ahogy kellett volna. Egyszer és mindenkorra véget kell vetni annak hogy a játékosok örökké csak egymással foglalkozzanak. Ez a szemlélet a csapat széthúzásához vezet. A jövőben hatékonyabban figyelünk fel ezekre a zsrőtőlődésekre.

A szakosztály vezetősége több játékosal szemben szankciót alkalmazott, mi volt a kiváltó ok?

— Három, ismert labdarúgó alakult meg a kör és milyen céllal?

A pécsi Röpülj páva-kör 1971 augusztus végén alakult meg azzal a céllal, hogy egybegyűjtse a Pécsen élő népdalkedvelőket. A Ságvári Endre Művelődési Ház jelentős támogatást adott azzal, hogy befogadta népes csoportunkat. Ezzel még nagyobb súllyal vesz részt a városi közművelés élet vérkeringésében. Természetesen a kör nemcsak ércbányászok előtt tartja nyitva a kapuját, hanem valamennyi népdalt kedvelő előtt. Nevünkben is benne van a „pécsi” szó, mellyel kifejezzük, hogy valamennyi népdalt kedvelő ebbe a csoportba gyűjtünk össze. Célnk: a vidéken működő pávakörökkel a kapcsolatot tartani, a népi szokásokat mindjobban megszerettetni, tovább kutatni a hagyományok után.

Hány tagja van a körnek, s ebből mennyi a vállalatunknál dolgozók száma?

A körnek 70 tagja van, ebből körülbelül 15 fő a Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozója. Három vezető szólistánk van: Duga Ilona, Fábán János és Tihanyi József. Szépen fejlődik a körön belül működő pécsszabolcsi „asszony-táncospart”. Itt szeretnénk megemlíteni, hogy nemcsak énekléssel, hanem táncolással is foglalkozunk, s ezt a későbbiek folyamán szeretnénk tovább fejleszteni.

K. M.

rúgó játékjogát felfüggesztették fegyelmi tárgyalásukra későbbi időpontban kerül sor. Előjáróban csak annyit, hogy magatartásukkal veszélyeztették a kollektív szellemet.

Tervezik-e fiatalok beépítését a csapatba?

— Igen, saját nevelésű ifi játékosokat állítunk be, így lehetőséget kívánunk biztosítani Lovász, Fábán, Juhász és Rékási játékosoknak.

Legfőbb feladat?

— Először is egy jó szellemű, ütőképes csapat kialakítása, és mindenképpen fel kell elérülni a veszélyes zónából és felzárkózni a középpozícióhoz — fejezte be a beszélgetést Dr. Dunai János.

Kovács Miklós

Otthonuk a Ságvári Endre Művelődési Ház

Beszélgetés Várnai Ferencel, a pécsi Röpülj páva kör vezetőjével

Néhány szót hallhatnánk az elmúlt évad sikeresebb szerepléséről?

— Első nyilvános szereplésünk, ami igen kedves emlék, a tv-ben volt, 1971 szeptemberében. Második szereplésünk egy önálló ballada est volt. Néhány cím az elmúlt évadból: Béres János fuvalomvész eladása, Szöllősy Beatrix csemballóművész előadása Csillagosok katonák című műsor, melyet Pálkociz István költő vezetett.

Vendégül látta csoportunkat a zádori, magyarbolyi, egyházasközi páva kör. A kör viszonzásképpen műsort adott Zádorban, Magyarbolyban. Szerepeltünk a Pécsi zenei táborban. Helyet kaptunk a Harkányi nyár '72 című műsorban. Műsort készített velünk a Pécsi Rádió és a Kosuth-adó.

Az igen sikeres és élménydús elmúlt évad áttekintése után hallhatnánk pár szót a tervekről?

— Tervebe vettük a kör vezető szövegtől önálló estjeinek megszervezését. Sor kerül majd több nyilvános összejövetelre Tájak és dalok címmel. Kutatjuk, tanulmányozzuk és majd terjesztjük a népdalok, a néptáncok alapmotívumait. A kör kamaraműsort ad majd a Bóbita babégyűjtéssel, a Mecsek táncgyűjtéssel a város perem területén. Külföldi szereplés is áll elő-

HÍREK

SZOLGÁLTATÓ ÜZEM HIREI

A vállalati üdültetés keretében, a balatonfüredi üdülőkben ebben az évben 922 felnőtt és 511 gyermek üdült. A rossz idő ellenére is közel azonos volt az üdültetett dolgozók száma mint az előző évben.

A központ hivatali szakszervezeti bizottsága tíz családnak 4900 forint belskolázási segínyt adott az alapszervezet költségvetésének terhére.

A szentlőrinci lakáscsúcséltési akció keretében szeptember 25-én újabb 12 lakás műszaki átadására került sor. Az átvételkor észlelt hibák kijavítása után a kijelölt lakók elfoglalhatják új otthonukat.

A Városi Tanács III. kerületi hivatala parkosítja városrésznél központját. Ismeretes, hogy erre a területre film-színház építését tervezték, de a beruházási keret hiányában az építés később valósul meg. Addig ideiglenesen hasznosítják a területet, autóparkolót és gyermekjátékoszót építenek, és gondoskodnak a megfelelő parkosításról is.

A Ságvári Endre Művelődési Ház szakkörei és klubjai színvonalas programokkal készülnek a Bányász Kulturális Hónap megünneplésére, mely november 1-től 31-ig kerül megrendezésre.

Fűvőzenekarunk a Világ népeinek dalai címmel szovjet, görög, cseh, magyar népi és munkásmozgalmi műsor bemutatására készül.

Az üzem KISZ-alszervezettel taggyűléseken tárgyalták meg az akcióprogramok részarányos teljesítését, melynek során pozitív eredményekről számolhattak be.

Az üzem gazdasági és társadalmi vezetősége szeptember 27-én félnapos kirándulást szervezett a szocialista brigádevetők részére Harkányba és Máriagyűdre. A programban délutáni fürdés és este vacsora szerepelt.

A IV. üzem depressziós aknaház építési munkáit üzemünk építési részlege elkezdte és rekord idő alatt fejezte be a falak felhúzását, mellyel a következő munkáknak a feltételeit teremtették meg.

Az üzemviteli üzemegység dolgozója a IV. üzem szállító aknal kompresszorház gépeinek szívócsővét áthelyezték, és ezzel megszüntették a zajártalmi panaszokat.

Atalakítás és bővítés előtt állnak az üzem villamos műhelyei. Az üzem Ságvári Endre és József Attila szocialista brigádjának tagjai felajánlották, hogy a bontási és villanyszerelési munkákat társadalmi munkában elvégzik.

A Tűzvédelmi kiállítást az üzem 28 brigádja közül 22 tekintette meg, összesen 200 fővel. Elismerő véleményüket igen sokan rögzítették a vendéglátókönyvben.

Kulturális rendezvények október második felében

SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZ

Oktober 16-án 18 órakor: Fotókiállítás megnyitása. Czákó László fotóriporter munkáiból válogatott, főleg riportfotók. Megnyitó beszédet mond: Váradi Géza.

Oktober 17-én 19 órakor: Ifjúsági Klub. Képek a 20. Olimpiai. Előadó: Fekete Lajos.

Oktober 27-én 18.30 órakor: Képzőművészeti esztétika: A tájkép fejlődése. Horváth Olivér festőművész előadása.

Ifjúsági tánc minden vasárnap 17-22 óráig. Zene: Savages. Játékfilm vetítés minden hétfőn és pénteken 17 órakor. Zeneóvoda minden szerdán 16 órakor. Ifjúsági Klub minden kedden és pénteken 18-21 óráig.

MUNKÁSSZALLO

16-án 17.30 órakor filmvetítés. 17-én 9-12 óráig, 17-20 óráig Zenekedvelő fiatalok klubja (zsebszínpad).

19-én 16 órakor TIT előadás: A munka melletti tanulás lehetősége.

19-én 18 órakor Irodalmi csoport próbája (zsebszínpad).

20-án 17.30 órakor filmvetítés.

23-án 17.30 órakor filmvetítés.

24-én 9-12 óráig, 17-20 óráig Zenekedvelő fiatalok klubja (zsebszínpad).

26-án 18 órakor Irodalmi csoport próbája (zsebszínpad).

27-én 17.30 órakor filmvetítés.

28-án társadalmi aktívák kirándulása.

30-án 17.30 órakor filmvetítés.

31-én 9-12 óráig, 17-20 óráig Zenekedvelő fiatalok klubja (zsebszínpad).

SZERKESZTŐI ÜZENET

Legközelebbi munkaértekezletünket október 24-én 14.30 órakor tartjuk a szokott helyen.

MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZ

Intézkedés — felelősségrevonással

Vállalatunk dolgozóinak zömét a VOLÁN 12. sz. Vállalat szállította a munkahelyre és vissza. A munkásszállításban résztvevő mintegy 40 autóbusz naponta 250 járatot teljesít. Készségtelen, hogy e sok járat menetrendszerűen közlekedése nagy figyelmet, körültekintő munkát igényel. A közlekedés-vállalat gondját növeli, inkább az esetenkénti munkát és gépjárműhiány, az óvat zsúfoltság, túlterheltség. Ennek következtében a munkások késések és járatkésések keletkeztek. Különböző augusztus hónapban volt sok probléma. A késések, a járatkésések, a járatkésések keletkeztek. A járatkésések naponta jelezték a problémákat és az információ jelentésekben is helyet kapott ez a téma. Ezek alapján kértük a közlekedési vállalat igazgatójának intézkedését.

Papp János igazgató elvtárs értesítette vállalatunkat, hogy panaszunkat megvizsgálta. Megállapították, hogy a forgalmi irányítás nem végezte körültekintően a munkáját. A helyettesítésre beállított gépkocsivezetőket nem oktatott ki kellően az útvonalra és a megállóhelyekre, s így dolgozóinkat a megállóhelyeken hagyták. Nem ellenőrizték kellően, hogy minden járat megérkezett-e. A mulasztást elkövető személyeket felelősségre vonták és prémium-megvonást alkalmaztak. Igéretet tettek, hogy dolgozóink szállításával a jövőben körültekintően foglalkoznak.

Az intézkedést köszönjük, és reméljük, hogy a közelgő téli időszakban is zökkenőmentesen fogják a szállítási feladatokat megoldani.

J. K.

VÁLASZ

a Problémák a Sziget útján című cikkünkre

A Baranya megyei Építőipari Vállalat igazgatója, Nemeskürty László elvtárs, szerkesztőségünknek címzett válaszában közli, hogy a Sziget útján kifogásolt garanciális javításokat vállalatuk azért nem véghezvethette el, mert azt felülük nem jelezték. A levélből kintünk, hogy a házban történő beázásokról a vállalatot öt hónappal a garanciális határidő letelte után értesítették telefonon, a cikkben leírt többi meghibásodásokról korábban reklamációt nem kaptak. A tetőbeázás kérdésében a garanciális idő lejártá ellenére intézkednek és amennyiben a beázás rejtett hiba következménye, a javításokat a rossz idő beállta előtt elvégzik.

Megérkezett a válaszlévele a PIK Vállalat igazgatójától, Benecze József elvtársól is, amelyben nyugtázzák, hogy a cikkben leírt kifogások többsége — ellenőrzésük szerint is — megfelel a valóságnak. Megtették, illetve megteszik a szükséges intézkedéseket (járdák, kocsiparkolók tisztítása, a személtedobókba kisebb méretű konténerek megrendelése, a házkezelésben fogadó időn túli sürgős bejelentések felvétele stb.).

Szerkesztőség

MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZ

A Mecseki Ércbányászati Váll. dolgozóinak lapja.

Felelős szerkesztő:

Tóth Béla

Szerkesztő:

Ragoncsa János

Szerkesztőség:

Munkásszálló A épület I. 5. (Pécs, III., Hajnóczy u. 35.)
Telefon: 15-851 Vállalati: 147

Kiadja:

a Baranya megyei Lapkiadó V.

Felelős kiadó:

Braun Károly

Telefon: 15-32, 15-33

Előfizethető a szakszervezeti bizalmiakkal. Előfizetési díj egy évre 12.- Ft

MEGJELENIK KÉTHETENKENT

MEV Nyomda

Felelős vez.: Dr. Hangos Lajos

Rónaky Magdolna